

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

TUOMAS MONTONEN

Suppea esitutkinta poliisin kenttä- toiminnassa

Lounais-Suomen poliisilaitoksen pilottihanke
1.12.2020-30.6.2021

LIIKETALouden TUTKINTO-OHJELMA
2021

Tekijä Montonen, Tuomas	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä syyskuu 2021
	Sivumäärä 50	Julkaisun kieli suomi
<p>Julkaisun nimi Suppea esitutkinta poliisin kenttötoiminnassa, Lounais-Suomen poliisilaitoksen pilottihanke 1.12.2020-30.6.2021</p>		
<p>Tutkinto-ohjelma Liiketalouden koulutusohjelma</p>		
<p>Lounais-Suomen poliisilaitoksella valvonta- ja hälytyssektorilla oli suppean esitutkinnan pilottihanke aikavälillä 1.12.2020-30.6.2021. Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia yhden nelihenksen pilottiryhmän tekemiä suppeita esitutkintoja tutkimukseen valikoiduissa kuudessa rikosnimikkeessä. Työhön valitut rikosnimikkeet ovat sellaisia, jotka tiettyjen edellytysten täytyessä on mahdollista hoitaa poliisin kenttähenkilöstön toimesta. Tutkimuksen tavoitteena oli, että tutkimuksesta olisi jatkossa hyötyä suppean esitutkinnan suorittamiseksi poliisin kenttötoiminnassa.</p> <p>Kyseessä oli empiirinen oikeustutkimus ja siinä käytettiin kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Tutkimuksessa käytetty aineisto koostui pilottiryhmän tekemistä suppeista esitutkinnoista ja niihin liittyvistä esitutkintapöytäkirjoista. Tutkimus perustui siis jo olemassa olevaan kirjalliseen aineistoon. Analyysimenetelmänä käytettiin induktiivista analyysia, jossa aineistoa tarkasteltiin yksityiskohtaisesti ja monitahoisesti.</p> <p>Työssä siis tutkittiin, miten pilottiryhmä pystyi suorittamaan suppeaa esitutkintaa tutkinnan päätökseen asti, sekä millaisia mahdollisia puutteita pilottiryhmän tekemissä esitutkintapöytäkirjoissa ja niihin liittyvissä rikosilmoituksissa oli liittyen työhön valikoituihin rikosnimikkeisiin. Tutkimuksessa myös laadittiin esimerkkipöytäkirjat neljästä eri rikosnimikkeestä helpottamaan suppean esitutkinnan suorittamista ja esitutkintapöytäkirjan kokoamista poliisin kenttötoiminnassa.</p> <p>Tutkimuksen johtopäätöksenä todettiin, että pilottiryhmä suoriutui tekemistään suppeista esitutkinnoista ja esitutkintapöytäkirjojen laatimisista varsin hyvin. Pilottiryhmä oli hoitanut useita tapauksia heti tapahtumapaikalla antamalla epäilylle sakon tai huomautuksen. Lisäksi pilottiryhmä oli laatinut yhteensä 14 esitutkintapöytäkirjaa, joista suurin osa oli näpistyksiä. Pilottiryhmän tekemät esitutkintapöytäkirjat olivat hyviä ja laadukkaita, vaikka niissä pieniä puutteita ilmeni. Suurin osa puutteista oli sellaisia, ettei niillä ole asian etenemisen kannalta merkitystä ja osa puutteista oli helppo tarvittaessa korjata jälkepäin.</p>		
<p><u>Asiasanat</u> suppea esitutkinta, esitutkintapöytäkirja, törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikenneturvallisuuden vaarantaminen, kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta, rattijuopumus, huumausaineen käyttörikos, näpistys, poliisin kenttötoiminta</p>		

Author Montonen, Tuomas	Type of Publication Bachelor's thesis	Date September 2021
	Number of pages 50	Language of publication: Finnish
Title of publication Limited pretrial investigation in police field duties, a pilot project of the Police Department of Southwest Finland 1.12.2020-30.6.2021		
Degree program Degree Program in Business Administration		
<p>The Police Department of Southwest Finland had a pilot project for a limited pretrial investigation in the surveillance and alert sector in the period 1.12.2020-30.6.2021. The purpose of this study was to examine the limited pretrial investigations made by one group of four pilots in the six types of crime, that were chosen for this study. The selected criminal offenses were that kind of offences, that they can be handled by police field staff under certain conditions. The aim of the study was that it would be useful to conduction a limited pretrial investigation in police field duties in the future.</p> <p>This study was an empirical legal study and the method that was used was a qualitative research method. The material used in the study consisted of limited pretrial investigations conducted by the pilot group and related Pretrial Investigation Records. The study was therefore based on already existing written material. The method of analysis was inductive analysis, what means that the material was examined in graphically and in diverse way.</p> <p>Thus, the study examined how the pilot group was able to conduct a limited pretrial investigation until the end of the investigation, as well as what possible flaws there was in the Pretrial Investigation Records and related crime reports made by the pilot group related to the selected types of crime. The study also prepared example Pretrial Investigation Records for four different types of crime to relieve the conduct of a limited pretrial investigation and the draw up of a Pretrial Investigation Record in police field duties.</p> <p>The conclusions of the study were that the pilot group performed quite well in the limited pretrial investigation and drawing up of the Pretrial Investigation Records. The pilot team had dealt with several cases immediately at the scene by giving the suspect a fine or caution. In addition, the pilot team had drawn up a total of 14 Pretrial Investigation Records, most of those were petty thefts. The Pretrial Investigation Records drew up by the pilot group were good and of high quality, although they showed minor flaws. Most of the flaws, that the pilot group made, were not relevant to the progress of the case and some of the flaws were easy to fix afterwards if it was necessary.</p>		
<p><u>Key words</u> limited pretrial investigation, Pretrial Investigation Record, aggravated endangering of traffic safety, endangering of traffic safety, operation of a vehicle without a license, drunken driving, unlawful use of narcotics, petty theft, police field duties</p>		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT, TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSONGELMA.....	7
2.1 Tutkimuksen toimeksiantaja.....	7
2.2 Aikaisemmat tutkimukset.....	7
2.3 Tutkimuksen tarkoitus, tavoitteet ja tutkimusongelma	10
3 TUTKIMUSMENETELMÄT JA TUTKIMUSAINESTO.....	11
4 SUPPEA ESITUTKINTA JA TUTKIMUKSEEN VALITUT RIKOSNIMIKKEET	12
4.1 Suppea esitutkinta	12
4.2 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen.....	15
4.3 Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen.....	17
4.4 Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta.....	19
4.5 Rattijuopumus (huume).....	20
4.6 Huumausaineen käyttörikos.....	21
4.7 Näpistys.....	22
5 ESITUTKINTAPÖYTÄKIRJA, KIRJALLINEN/NOPEA MENETTELY, LUOKITTELUT/TARKASTUSLISTA, SALASSAPITO JA TUTKINNAN PÄÄTTÄMINEN.....	24
5.1 Kansilehti ja tutkintailmoitus.....	24
5.2 Kuulustelupöytäkirjat	26
5.3 Merkintälehti ja liitteet.....	27
5.4 Liitteiden ja pöytäkirjan numerointi.....	28
5.5 Kirjallinen/nopea menettely	28
5.6 Luokittelut ja tarkastuslista	30
5.7 Salassapito ja salassa pidettävän tiedon merkitseminen.....	31
5.8 Tutkinnan päättäminen	33
6 TUTKIMUSAINESTON ANALYSOINTI.....	34
6.1 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen.....	34
6.2 Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen.....	35
6.3 Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta.....	36
6.4 Rattijuopumus (huume).....	38
6.5 Huumausaineen käyttörikos.....	43
6.6 Näpistys.....	45
7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	46
LÄHTEET	

LIITTEET

1 JOHDANTO

Vuonna 2020 poliisin tietoon tuli 536 600 rikoslakirikosta (Tilastokeskuksen www-sivut 2021). Poliisin kenttähenkilöstö pystyisi nykyistä enemmän hoitamaan näitä rikoksia suppean esitutinnan periaatteita noudattaen. Lounais-Suomen poliisilaitoksen valvonta- ja hälytyssektorilla alkoi 1.12.2020 seitsemän kuukautta kestävä pilottihanke, jonka tavoitteena on suppean esitutinnan lisääminen poliisin kenttätoiminnassa niin sanotun yhden kosketuksen periaatteella. Yhden kosketuksen periaatteella tarkoitetaan sitä, että kenttähenkilöstö hoitaa asian päätökseen asti. Suppean esitutinnan avulla voidaan lyhentää esitutinnan kestoa ja asianosaisten vaivaa asian selvittämiseksi. Myös tutkintaosaston työtaakka pienenee, kun asia käsitellään kenttähenkilöstön toimesta valmiiksi. Hankkeen tavoitteena siis on, että poliisi mahdollisuuksien mukaan määräisi useammin rikoksesta sakkorangaistuksen heti tapahtumapaikalla tai laatisi asiasta esitutkintapöytäkirjan syyteharkintaa varten. Jos tapaus on sellainen, että sitä ei jostain syystä voida hoitaa kokonaan kenttähenkilöstön toimesta, tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä ainakin kuulustelemaan rikoksesta epäilty heti tapahtumapaikalla etenkin silloin, kun tiedetään, että kyseistä henkilöä on myöhemmin hankala tavoittaa. Hankalasti tavoitettava henkilö voi hidastaa esitutinnan suorittamista huomattavan paljon, minkä vuoksi kuulustelun suorittaminen tapahtumapaikalla on tärkeää. (Kontio 2021.)

Osalla poliisin kenttähenkilöstöstä ei ole ollenkaan tutkintakokemusta, eikä sen vuoksi riittävää tietotaitoa suppean esitutinnan suorittamiseksi tutkinnan päätökseen asti. Tutkintaosaamisen puute näkyy esimerkiksi siinä, että kuulustelu jää usein kokonaan suorittamatta. Lisäksi tutkintaosaamisen puute korostuu erityisesti esitutkintapöytäkirjan kokoamisessa. Tämän vuoksi esitutkintapöytäkirjan sisältöä ja laatimista on käsitelty tässä työssä kokonaan omassa luvussaan. Valitsin tämän aiheen, koska se on työpaikallani käynnissä olevan

pilottihankkeen myötä ajankohtainen ja aihe myös kiinnostaa minua henkilökohtaisesti.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tutkia pilottiryhmän tekemiä suppeita esitutkintoja tutkimukseen valikoiduissa rikosnimikkeissä. Tutkimuksen tavoitteena on, että tutkimuksesta olisi jatkossa hyötyä suppean esitutkinnan suorittamiseksi poliisin kenttätoiminnassa. Työtä voivat hyödyntää poliisin kenttähenkilöstön lisäksi myös muut suppeaa esitutkintaa tai perusmuotoista esitutkintaa suorittavat henkilöt.

2 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT, TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSONGELMA

2.1 Tutkimuksen toimeksiantaja

Työn toimeksiantajana toimii Lounais-Suomen poliisilaitos, joka on yksi Suomen 11 poliisilaitoksesta. Lounais-Suomen poliisilaitoksen pääpoliisiasema sijaitsee Turussa ja sen alueella on 11 poliisiasemaa. (Poliisin www-sivut 2021.) Opinnäytetyössä tutkitaan pilottiryhmän suorittamia suppeita esitutkintoja, sekä ryhmän laatimia esitutkintapöytäkirjoja ja niihin liittyviä rikosilmoituksia pilottihankkeen aikana. Tutkimusaineisto on saatavissa poliisin järjestelmistä ja pilottiryhmältä. Työssä käytettävän aineiston tutkimiseen on saatu Lounais-Suomen poliisilaitoksen myöntämä tutkimuslupa.

2.2 Aikaisemmat tutkimukset

Lohjan poliisin kenttäpartioiden suorittama suppea esitutkinta vuosina 2015 ja 2016 (Peltoniemi 2017)

Teemu Peltoniemi tutki opinnäytetyössään vuonna 2017 Lohjan poliisin kenttäpartioiden tekemiä suppeita esitutkintoja vuosina 2015 ja 2016. Tutkimuksessa selvitettiin, miten paljon kenttäpartiot suorittivat suppeaa esitutkintaa ja mitä rikosnimikkeitä niihin liittyi. Tämän lisäksi Peltoniemi vertaili Lohjan poliisin lyhytkestoisen rikostutkinnan ja kenttäpartioiden rikostutkintatilastoja vuosilta 2014-2016. Tutkimuksessa haastateltiin Lohjan kenttäpartioiden poliiseja, rikostutkijaa, tutkinnanjohtajaa, sekä syyttäjää. Haastatteluilla selvitettiin suppean esitutkinnan hyötyjä ja sen käyttöön vaikuttavia asioita.

Tutkimustuloksina saatiin, että Lohjan kenttäpartioiden suppeassa esitutkinnassa käsittelemät yleisimmät rikosnimikkeet olivat huumausaineen käyttörikkos, kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta, ajokorttirikkomus, liikenneriikkomus, näpistys, rattijuopumus ja liikenneturvallisuuden vaarantaminen. Kun tutkimuksessa vertailtiin kenttäpartioiden ja lyhytkestoisen rikostutkinnan rikostutkintatilastoja, selvisi, ettei ilmoitettujen rikosten määrällä ollut vaikutusta selvitysprosentteihin tai tutkinta-aikaan tarkasteluajanjaksolla. Haastatteluista saatujen tietojen perusteella selvisi, että lyhytkestoisen rikostutkinnan työmäärä pieneni hieman kentällä suoritettujen suppeiden esitutkintojen johdosta. Kenttäpartioiden suorittamien suppeiden esitutkintojen määrään vaikuttavat motivaatio, asenne, sekä taito suorittaa esitutkintaa. Tutkimustulosten mukaan myös työhyvinvoinnilla voi olla vaikutusta kenttäpartioiden suorittaman suppean esitutkinnan määrään.

Katsaus suppeaan esitutkintaan Jyväskylän poliisiasemalla: kokemuksia valvonta- ja hälytystoiminnasta sekä esikäsitteilyryhmästä (Kautto 2021)

Tapio Kautto selvitti vuonna 2021 tekemässään opinnäytetyössä suppeaa esitutkintaa ja siihen liittyvää yhden kosketuksen periaatetta, sekä mikä niiden merkitys on rikosprosessiin prosessiekonomisena tutkintamuotona. Työssä verrattiin suppeaa esitutkintaa täydelliseen esitutkintaan ja verrattiin aikaisempia tutkimuksia suppeasta esitutkinnasta työn tuloksiin. Tavoitteena Kautolla

oli selvittää Jyväskylän poliisiaseman valvonta- ja hälytyssektorilla, sekä esikäsittelyryhmässä työskentelevien mielipiteitä suppeasta esitutkinnasta. Tutkimuksen aineisto oli kerätty haastattelemalla neljää konstaapelia.

Tutkimustulosten mukaan suppea esitutkinta koettiin käyttökelpoiseksi tutkimusmuodoksi etenkin valvonta- ja hälytyssektorilla. Hyödyksi koettiin se, että päällekkäinen työ rikostutkinnan, sekä valvonta- ja hälytyssektorin välillä väheni. Tutkimustulokset olivat, että asenteet, osaamattomuus ja palautteen saamisen puute vaikuttivat suppean esitutkinnan käyttämiseen.

Suppea esitutkinta lainsäädännöstä poliisin päivittäistoimintaan (Ehtamo & Kontrovskaja 2020)

Marleena Ehtamo & Viktoria Kontrovskaja selvittivät vuonna 2020 tekemässään opinnäytetyössä suppean esitutkinnan säätämistä lainvoimaiseksi ja sen muuttumista niin, että se soveltuu nykypäivän poliisin tehtäviin. Ehtamo & Kontrovskaja vertailivat suppeaa esitutkintaa perusmuotoiseen esitutkintaan, sekä suppeaa esitutkintaa osana rikosprosessia. Lisäksi he selvittivät suppean esitutkinnan käytäntöjä Helsingin poliisilaitoksella ja työhön valikoituneilla poliisilaitoksilla.

Tutkimuksessa haastateltiin Helsingin poliisilaitoksen rikoskomisariota ja verrattiin haastattelusta saatua tietoa Poliisiammattikorkeakoulusta valmistuneiden opinnäytetöihin. Näissä vertailtavissa opinnäytetöissä oli perehdytty suppean esitutkinnan toimintamalleihin Lohjan, Porin ja Pohjanmaan poliisilaitoksilla. Saamillaan tiedoilla Ehtamo & Kontrovskaja saivat muodostettua oman näkemyksen suppean esitutkinnan nykytilasta.

Tutkimustulosten mukaan suppea esitutkinta koettiin poliisilaitoksilla toimivaksi ja tehokkaaksi. Helsingin poliisilaitoksella suppean esitutkinnan toimintamalli oli otettu käyttöön vasta vuoden 2019 lopussa, koska suppean esitutkinnan merkitykseen ei oltu aikaisemmin kiinnitetty huomiota. Muilla vertailukohteina olevilla poliisilaitoksilla suppea esitutkinta oli ollut käytössä jo useita

vuosia. Syyt suppean esitutinnan toimittamatta jättämiselle olivat tutkimuksen mukaan samat kaikilla poliisiasemilla. Syitä olivat kiire, resurssit, ammattitaidon puute, motivaatio ja asenne. Poliisit toivoivat asiasta riittävää ohjeistusta ja koulutusta, sekä palautteen saamista, jotta suppeaa esitutkintaa voidaan ylläpitää valvonta- ja hälytyssektorilla.

2.3 Tutkimuksen tarkoitus, tavoitteet ja tutkimusongelma

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tutkia pilottiryhmän tekemiä suppeita esitutkintoja. Rikosnimikkeiden suuren määrän vuoksi, rajattiin tämä työ koskemaan vain kuutta sellaista yleistä rikosnimikettä, jotka tiettyjen edellytysten täytyessä on tarkoituksenmukaista hoitaa poliisin kenttähenkilöstön toimesta. Tutkimukseen valitut rikosnimikkeet ovat liikenneturvallisuuden vaarantaminen, törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta, huumausaineen vaikutuksen alaisena tehty rattijuopumus, huumausaineen käyttörikos ja näpistys. Tutkimukseen on otettu vain ne tapaukset, jotka pilottiryhmä on hoitanut päätökseen asti. Tutkimuksen tavoitteena on, että siitä olisi jatkossa hyötyä suppean esitutinnan suorittamiseksi poliisin kenttätoiminnassa.

Tutkimusongelmat:

1. Miten pilottiryhmä on pystynyt suorittamaan suppeaa esitutkintaa tutkinnan päätökseen asti, sekä millaisia mahdollisia puutteita pilottiryhmän tekemissä esitutkintapöytäkirjoissa ja niihin liittyvissä rikosilmoituksissa on?
2. Laatia neljästä eri rikosnimikkeestä malliesitutkintapöytäkirjat helpottamaan suppean esitutinnan suorittamista ja esitutkintapöytäkirjan koostamista poliisin kenttätoiminnassa.

3 TUTKIMUSMENETELMÄT JA TUTKIMUSAINEISTO

Kun tutkittavaa asiaa halutaan kuvata, tulkita ja saada siitä mahdollisimman syvä ymmärrys, on kyseessä laadullinen, eli kvalitatiivinen tutkimus (Kananen 2017, 35). Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tutkia pilottiryhmän suorittamia suppeita esitutkintoja kuuden eri rikosnimikkeen osalta. Kyseessä on kvalitatiivinen tutkimus, koska tarkoituksena on saada näistä rajatuista aiheista mahdollisimman tarkka ja syvä kuva suppean esitutkinnan suorittamista varten.

Kun pyritään kuvaamaan ja selittämään todellisuutta, sekä siihen liittyviä ilmiöitä ongelmanratkaisun kautta, on kyse tieteellisestä tutkimuksesta. Tieteellinen tutkimus taas voidaan jakaa teoreettiseen ja empiiriseen tutkimukseen. Empiirinen tieto perustuu havaintoihin ja empiirinen tutkimus tuottaa tietoa todellisuudesta. Empiirisestä oikeustutkimuksesta puhutaan silloin, kun tutkimuksen kohteena on jokin oikeudellinen ilmiö, kuten viranomaisen toimintatapa. Tässä tutkimuksessa selvitetään, miten pilottiryhmä on pystynyt suorittanut suppeaa esitutkintaa tutkinnan päätökseen asti ja millaisia mahdollisia puutteita pilottiryhmän tekemissä esitutkintapöytäkirjoissa ja niihin liittyvissä rikosilmoituksissa on. Kyseessä on näin ollen empiirinen oikeustutkimus. (Keinänen & Väättänen 2016, 246-247 ja 249.)

Työssä käytettävä aineisto koostuu nelihenken pilottiryhmän tekemistä suppeista esitutkinnoista ja niihin liittyvistä esitutkintapöytäkirjoista. Tutkimusaineistona ovat siis pilottiryhmän yhden kosketuksen periaatteella suorittamat suppeat esitutkinnat. Aineisto on siis olemassa kirjallisessa muodossa. Tässä tutkimuksessa käytetään analyysimenetelmänä induktiivista analyysia. Induktiivisessa analyysissa aineistoa tarkastellaan yksityiskohtaisesti ja monitahoisesti. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2015, 164.)

4 SUPPEA ESITUTKINTA JA TUTKIMUKSEEN VALITUT RIKOS- NIMIKKEET

4.1 Suppea esitutkinta

Esitutkinta voidaan jakaa perusmuotoiseen esitutkintaan ja suppeaan esitutkintaan (Tolvanen & Kukkonen 2011, 2). Suppeasta esitutkinnasta säädetään esitutkintalaissa, jonka 3 luvun 14 §:n mukaan suppea esitutkinta voidaan suorittaa yksinkertaisissa ja selvissä asioissa esitutkintalaissa säädetyllä tavalla, jos epäilystä teosta ei ole yleisen rangaistuskäytännön mukaisesti odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa. Mikäli poliisi itse havaitsee rikkomuksen, tai epäilty henkilö ei kiistä sitä, voidaan asiaa pitää yksinkertaisena ja selvänä. Suppean esitutkinnan suorittaminen on mahdollista myös, jos asiaan mahdollisesti tarvittava näyttö saadaan korkeintaan kahdella todistajakuulustelulla. Jos asiassa on kyse isoista vahingonkorvauksista tai siihen liittyy oikeudellisia epäselvyyksiä, voi olla tarpeen suorittaa perusmuotoinen esitutkinta. Esitutkintalain 11 luvun 2 §:n mukaan suppeassa esitutkinnassa ei ole tutkinnanjohtajaa. Tarvittaessa tutkinnanjohtaja tekee päätöksen siitä, voidaanko esitutkinta suorittaa suppeana, vai onko tarpeellista tehdä perusmuotoinen esitutkinta. (Esitutkintalaki 805/2011, 3 luku 14 § 1 mom. ja 11 luku 2 § 1 mom.; Rantaeskola 2014, 114 ja 278; Fredman, Kanerva, Tolvanen & Viitanen 2020, 35-36 ja 38.)

Suppean esitutkinnan sisällöstä säädetään esitutkintalain 11 luvun 2 §:ssä. Pykälän mukaan kuulustelukertomukseen merkitään ainoastaan kuulusteltavan lausuman pääsisältö ja se voidaan kirjata myös muuhun asiakirjaan kuin kuulustelupöytäkirjaan. Muu asiakirja voi olla esimerkiksi sakkolomake. Suppea esitutkinta voidaan siis päättää myös antamalla teosta epäillylle sakko. Suppeassa esitutkinnassa suoritettavassa kuulustelussa ei paikalla tarvitse olla kuulustelutodistajaa. (Esitutkintalaki 11 luku 2 §; Rantaeskola 2014, 278; Tolvanen & Kukkonen 2011, 2.) Suppeassa esitutkinnassa kuulustelujen ei tarvitse olla niin tarkkoja kuin perusmuotoisessa esitutkinnassa. Mikäli kyseinen asia käsitellään kirjallisessa menettelyssä, on kuulusteluun kuitenkin kirjattava tarvittavat tiedot riittävällä tarkkuudella. (Rantaeskola 2014, 279.)

Esitutkintalain 7 luvun 5 §:n mukaan kuulustelun saa suorittaa kello 22.00-07.00 välisenä aikana ainoastaan, jos kuulusteltava sitä pyytää, jos asia tutkitaan suppeassa esitutkinnassa, johon kuulusteltava on saman lain 6 luvun 3 §:n mukaan velvollinen heti jäämään tai saapumaan, tai kuulustelua ei voida lykätä rikoksen selvittämistä vaarantamatta (Esitutkintalaki 7 luku 5 § 2 mom.). Edellä mainitussa 6 luvun 3 §:ssä säädetään, että rikospaikalta tai sen välittömästi läheisyydestä tavatun henkilön on rikosten esitutkintaa suorittavan esitutkintaviranomaisen kehotuksesta jäätävä tälle paikalle tai saavuttava välittömästi esitutkintaviranomaisen lähimpään tarkoitukseen sopivaan toimipaikkaan tai muuhun vastaavaan toimipaikkaan. Mikäli hän ilman hyväksyttävää syytä kieltäytyy noudattamasta kehotusta, tai se hänen käyttäytymisensä perusteella on todennäköistä, asianomainen virkamies voi estää häntä poistumasta paikalta tai ottaa hänet kiinni ja viedä kuultavaksi. Merkitystä ei siis ole sillä, mikä henkilön prosessuaalinen asema on. Kyse voi siis olla niin epäilystä, kuin todistajastakin. (Esitutkintalaki 6 luku 3 § 1 mom.; HE 222/2010 vp, 212.) Jos poliisi pysäyttää esimerkiksi yöllä kovaa ylinopeutta ajaneen henkilön ja häntä sen vuoksi epäillään törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta, voidaan hänet edellä mainittujen pykälien perusteella kuulla välittömästi. Kuuleminen voi tapahtua lähimmällä poliisiasemalla tai heti paikan päällä poliisiautossa. Kun kyseessä on vähäinen rikosasia, on tarkoituksenmukaista suorittaa asian tutkinta poliisipartion toimesta tapahtumapaikalla suppean esitutkinnan periaatteita noudattaen. Tätä on myös suositeltu lainvalmistelutöissä. (Rantaeskola 2014, 183.)

Kuulusteltavalle on ennen kuulustelua ilmoitettava tiettyjä asioita. Tässä keskitymme ainoastaan rikoksesta epäillylle tehtäviin ilmoituksiin, koska liittyen työssä käsiteltäviin rikosnimikkeisiin, partioiden toimesta kuulusteltavat henkilöt ovat pääsääntöisesti epäiltyjä. Epäiltynä kuultavalle on ilmoitettava hänen asemansa esitutkinnassa, oikeudesta pyytää kuulustelutodistaja paikalle ja kuultavan kielelliset oikeudet. Lisäksi epäillylle on yksilöitävä teko, josta häntä epäillään. Epäillylle on myös ilmoitettava hänen oikeuksistaan 4 luvun 16 §:n mukaisesti. (Esitutkintalaki 7 luku 10 § 1-2 mom.) Lain 4 luvun 16 §:n mukaan epäillylle on ilmoitettava edellä mainittujen lisäksi hänen oikeudestaan käyttää

valitsemaansa avustajaa, oikeudesta puolustajaan ja maksuttomaan oikeusapuun ja avustajaan niin kuin oikeusapulaissa säädetään, oikeudesta tulkaukseen ja olennaisten asiakirjojen käännöksiin, sekä oikeudesta vaieta ja olla muutoinkin myötävaikuttamatta rikoksensa selvittämiseen. Nämä ilmoitukset on tehtävä 12 §:ssä tarkoitetulla epäillyn käyttämällä kielellä. Epäillyn oikeudesta käyttää valitsemaansa avustajaa on ilmoitettava hänelle kirjallisesti, ellei kyse ole suppeassa esitutkinnassa käsiteltävästä asiasta. (Esitutkintalaki 4 luku 16 § 1 ja 3 mom.) Käytännössä suppeassa esitutkinnassa suoritettavassa kuulustelussa ei siis käytetä avustajaa, vaikka epäillyllä siihen oikeus onkin. Hänelle ei erikseen tarvitse kertoa oikeudesta käyttää avustajaa. Kun kyse on suppeasta esitutkinnasta, kuulustelutodistajaakaan ei siis kuulustelussa tarvita. (Fredman ym. 2020, 38.)

Esitutkintalain 4 luvun 16 §:n 2 momentissa säädetään alle 18-vuotiaalle tehtävistä ilmoituksista. Pykälän 1 momentissa on säädetty epäillylle ilmoitettavista oikeuksista. Näitä on käsitelty tarkemmin edeltävässä kappaleessa. Niiden lisäksi alaikäiselle rikoksesta epäillylle on viipymättä ilmoitettava mahdollisuuksien mukaan asian käsittelyn seuraavista vaiheista ja asian käsittelyyn osallistuvien viranomaisten roolista, sekä siitä, että epäillyn oikeuksista ilmoitetaan myös hänen huoltajalleen, edunvalvojalleen tai muulle lailliselle edustajalle, sekä huoltajan, edunvalvojan tai muun laillisen edustajan oikeudesta olla läsnä kuulustelussa siten kuin 7 luvun 14 §:ssä säädetään. Myös nämä on ilmoitettava 12 §:ssä tarkoitetulla epäillyn käyttämällä kielellä. (Esitutkintalaki 4 luku 16 § 2 mom. 1-2 k ja 3 mom.; HE 177/2018 vp, 49.)

Esitutkintalain 7 luvun 11 §:n mukaan alle 18-vuotiasta rikoksesta epäiltyä ei saa kuulustella ilman todistajaa, paitsi jos kuulustelussa on läsnä hänen avustajansa tai laillinen edustajansa tai sosiaaliviranomaisen edustaja. Tästä voitaisiin kuitenkin poiketa lain 11 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisesti, kun kyseessä on suppea esitutkinta. Mikään ei kuitenkaan estä sitä, etteikö alaikäisen kuulusteluun voitaisi kutsua esimerkiksi hänen huoltajansa. (Esitutkintalaki 7 luku 11 § 1 mom. ja 11 luku 2 § 1 mom.; Fredman ym. 2020, 38-39). Esitutkintalain 7 luvun 14 §:ssä säädetään vajaavaltaisen laillisen edustajan

läsnäolosta kuulustelussa. Pykälän 2 momentin mukaan, mikäli epäiltynä kuulusteltavana on 15 vuotta täyttänyt vajaavaltainen, hänen laillisella edustajallaan on oikeus olla läsnä kuulustelussa, jos tämä kyseistä rikosta koskevassa oikeudenkäynnissä saisi oikeudenkäymiskaaren 12 luvun 1 tai 2 §:n mukaan käyttää puhevaltaa vajaavaltaisen sijasta tai ohella. Kuulustelusta on etukäteen ilmoitettava läsnäoloon oikeutetuille vajaavaltaisen laillisille edustajille ja ainakin yhdelle heistä on varattava tilaisuus olla läsnä kuulustelussa. Tästä ilmoitusvelvollisuudesta ja tilaisuuden varaamisesta läsnäoloon voidaan poiketa vain, jos laillista edustajaa ei tavoiteta tai jos epäiltyä on rikoksen selvittämiseksi viipymättä kuulusteltava. (Esitutkintalaki 7 luku 14 § 2 mom. ja 15 § 1-2 mom.; Fredman ym. 2020, 408-409.) Kuulustelun suorittaminen suppeassa esitutkinnassa heti tapahtumapaikalla ei siis ole alle 18-vuotiaan kohdalla mahdollista ilman huoltajan tai laillisen edustajan läsnäoloa, vaikka asia olisi yksinkertainen ja selvä. Edellä mainituista säännöksistä voidaan poiketa, mikäli sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa tarkoitetun rikkomuksen selvittämiseksi suoritetaan suppea esitutkinta, jonka tarkoituksena on selvittää vain ne seikat, jotka ovat välttämättömiä sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen tai rangaistusvaatimuksen antamiseksi. (Laki sakon ja rikesakon määräämisestä 754/2010, 1 luku 7 § 2 mom.; Fredman ym. 2020, 410.)

4.2 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen

Liikenneturvallisuuden vaarantamisesta säädetään rikoslain 23 luvun 1 §:ssä, jonka 1 momentti koskee tieliikennettä. Momentissa säädetään:

Joka tienkäyttäjänä tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tieliikennelakia tai ajoneuvolakia taikka niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tavalla, joka on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen turvallisuudelle, on tuomittava liikenneturvallisuuden vaarantamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Samana pykälän 3 momentissa säädetään, että kyseistä 1 momenttia ei sovelleta, jos siinä tarkoitettu menettely on omiaan aiheuttamaan ainoastaan vähäisen vaaran. (Rikoslaki 39/1889, 23 luku 1 § 1 ja 3 mom.)

Jotta liikenneturvallisuuden vaarantamisen tunnusmerkistö täyttyy, pitää tienkäyttäjän rikkoa tieliikennelakia tai ajoneuvolakia tai niiden nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä niin, että rikkominen on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen turvallisuudelle. Pykälä ei siis tule sovellettavaksi, jos kyseessä on vain vähäinen vaara, vaan siinä tapauksessa kyse on tieliikennelain mukaisesta liikenne rikkomuksesta, josta voidaan määrätä liikennevirhemaksu. Kun poliisi menee liikennevahinkopaikalle, on ensin selvitettävä, mistä tieliikennelain tai ajoneuvolain säännöstä tapahtumassa on kyse ja onko sitä mahdollisesti rikottu. Kun sovellettava säännös on tiedossa ja on todettu, että säännöstä on rikottu, tulee arvioitavaksi se, onko kyseinen teko ollut omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen turvallisuudelle. Jotta teon katsotaan olleen omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen turvallisuudelle, ei edellytyksenä ole se, että tilanteessa olisi konkreettisesti aiheutettu vaaratilanne. Riittävää on niin sanottu abstraktivaara, eli että käytännössä tilanteessa olisi voinut tapahtua henkilövahinko. Pelkkä ylinopeus voi täyttää tämän määritelmän, koska yleisesti on tiedossa, että ylinopeus voi aiheuttaa liikennevahingon ja henkilövahingon. Ylinopeuden osalta liikenneturvallisuuden vaarantamiseksi katsotaan lähtökohdaisesti teko, jossa nopeusrajoitus ylitetään yli 20 km/h:ssa. Tätä pienempi ylitys katsotaan liikenne rikkomukseksi. On myös huomattava, että mikäli teosta on aiheutunut vaaraa vain omaisuudelle, ei pykälä tule sovellettavaksi, vaan tällöin kyse on tieliikennelain mukaisesta liikenne rikkomuksesta. (Rautio ym. 2004a.)

Mikäli teko katsotaan liikenneturvallisuuden vaarantamiseksi ja se on yksinkertainen ja selvä, tulisi se pääsääntöisesti käsitellä sakkomenettelyssä, josta säädetään laissa sakon ja rikesakon määräämisestä. Tällaisia liikennevahinkoja ovat esimerkiksi väistämisvelvollisuuden noudattamatta jättämiset ja peräänajo-onnettomuudet. Jotta asia voidaan käsitellä sakkomenettelyssä, pitää siihen saada suostumus niin epäillyltä kuin asianomistajaltakin. (Poliisihallituksen ohje liikenne rikostutkinnasta 2020, 12; laki sakon ja rikesakon määräämisestä 1 luku 1 § ja 4-5 §.) Edellä mainitun perusteella valtaosa liikenneturvallisuuden vaarantamisista voitaisiin siis käsitellä sakolla. Tämä voitaisiin periaatteessa hoitaa heti tapahtumapaikalla. Jossain määrin ongelmaksi muodos-

tuu kaikkien osallisten suostumuksen saaminen siihen, että asia voidaan käsitellä sakolla. Vaurioituneilla ajoneuvoilla tai muulla vahinkoa kärsineellä omaisuudella voi olla useita omistajia tai haltijoita, joita ei välttämättä tavoiteta partion ollessa tapahtumapaikalla.

Liikennevahingossa aiheutuneet vahingot korvataan lähtökohtaisesti liikennevakuutuslain perusteella. Liikennevahinko korvataan, vaikka kukaan ei henkilökohtaisesti olisi vahingonkorvausvelvollinen ajoneuvon liikenteeseen käyttämisen perusteella. Mikäli ajoneuvossa on voimassa oleva vakuutus, vastaa vakuutusyhtiö liikennevahingosta. (Liikennevakuutuslaki 460/2016, 3 luku 31 § ja 32 § 1 mom.) Henkilövahinko ja esinevahinko korvataan täyden korvauksen periaatteella perustuen liikennevakuutuslain ja vahingonkorvauslain säännöksiin. Korvaus henkilövahingosta ja esinevahingosta määrätään vahingonkorvauslain 5 luvun mukaisesti. (Rantala 2020; liikennevakuutuslaki 3 luku 34 § 1 mom. ja 37 § 1 mom.) Voidaan siis todeta, että pääsääntöisesti liikennevahingosta aiheutuneet vahingot korvataan liikennevakuutuksen perusteella. Korvauskysymykset eivät näin ollen yleensä muodostu esteeksi asian käsittelemiselle sakolla. Kuten aikaisemmin todettiin, suostumusten saaminen kaikilta osallisilta ei aina heti tapahtumapaikalla ole mahdollista. Suostumukset on kuitenkin helppo kysyä jälkeinpäin esimerkiksi puhelimitse, jonka jälkeen asia voidaan käsitellä sakolla.

4.3 Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen

Törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta säädetään rikoslain 23 luvun 2 §:ssä, jonka 1 momentti koskee tieliikennettä. Momentissa säädetään:

Jos liikenneturvallisuuden vaarantamisessa moottorikäyttöisen ajoneuvon tai raitiovaunun kuljettaja tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) huomattavasti ylittää sallitun enimmäisnopeuden,

2) ryhtyy ohittamaan näkyvyyden ollessa turvalliseen ohitukseen riittämätön taikka ohituksen ollessa muutoin kielletty,

3) *laiminlyö liikenneturvallisuuden vaatiman pysähtymisvelvollisuuden tai väistämisvelvollisuuden, taikka*

4) *muulla näihin rinnastettavalla tavalla rikkoo liikennesääntöjä*

siten, että rikos on omiaan aiheuttamaan vakavaa vaaraa toisen hengelle tai terveydelle, hänet on tuomittava törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta vähintään 30 päiväsakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi. (Rikoslaki 23 luku 2 § 1 mom.)

Pykälästä löytyvät ne kvalifioidut tunnusmerkistökijät, joiden perusteella tekoa on syytä arvioida törkeänä liikenneturvallisuuden vaarantamisena. Myös törkeässä liikenneturvallisuuden vaarantamisessa rangaistavuuteen riittää abstraktivaara. Kyseiseen tekkoon voi siis syyllistyä vain moottorikäyttöisen ajoneuvon tai raitiovaunun kuljettaja. Teon pitää pykälän mukaan olla omiaan aiheuttamaan vakavaa vaaraa toisen hengelle ja terveydelle. Tähän vaikuttaa siis mahdollisen vahingon laatu ja mikä sen todennäköisyys on. Tämän lisäksi tekijältä edellytetään tahallisuutta tai törkeää huolimattomuutta. (Rautio ym. 2004a.)

Pykälän 1 kohdassa kyse on sallitun enimmäisnopeuden huomattavasta ylitymisestä. Valtaosa törkeistä liikenneturvallisuuden vaarantamisista liittyy juuri tähän kohtaan. On huomattava, että nopeusrajoitus voi olla määrätty liikenne-merkeillä tai ajoneuvokohtaisesti. Poliisin sakkokäsikirjassa on määritelty, milloin ylitystä on pidettävä huomattavana. Mikäli ylitys alueella, jossa nopeusrajoitus on enintään 60 km/h, on yli 47 km/h, pidetään ylitystä huomattavana. Samoin ylitys on huomattava, jos ylitystä on yli 50 km/h alueella, jossa nopeusrajoitus on yli 60 km/h. Tarkkoja rajoja on kuitenkin vaikea määritellä, koska arviointiin vaikuttavat niin liikenteen määrä kuin muut olosuhteet tapahtumahetkellä. Törkeänä liikenneturvallisuuden vaarantamisena on alioikeuksissa pidetty sitä, että ylinopeutta on ollut 40-50 km/h. Keskimäärin tuomituissa teoissa on ollut ylinopeutta 50-60 km/h. (Rautio ym. 2004a; käsikirja rangaistusten määräämisestä sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain mukaisessa sakkomenettelyssä 2019, 2-3.) Kevyiden kuorma-autojen ja pakettiautojen kohdalla kyse voi olla myös ajoneuvokohtaisesta ylinopeudesta. Mikäli teko on omiaan aiheuttamaan vakavaa vaaraa toisen hengelle ja terveydelle,

törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen tulee kyseeseen, kun ajoneuvo-kohtaista ylitystä on yli 56 km/h. (Käsikirja rangaistusten määräämiseksi sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain mukaisessa sakkomenettelyssä 2019, 4.)

Pykälän 2 kohdassa kyse on ohituskiellosta esimerkiksi sellaisessa paikassa, jossa ohittaminen on kielletty liikennemerkkein tai ajoratamerkinnoilla. Kyse voi olla myös ohituksesta paikassa, jossa näkyvyys ei ole riittävä tai liikenteen suuri määrä muutoin tekee ohituksesta vaarallisen ja kolarin vaara on selvästi olemassa. Pykälän 3 kohdassa kyse on pysähtymis-, ja väistämisvelvollisuudesta. Esimerkkinä tilanne, jossa suojatien eteen on pysähtynyt ajoneuvo, joka muodostaa näköesteen suojatielle tai suojatielle on astumassa jalankulkija. Mikäli tällaisessa tilanteessa tienkäyttäjä jättää noudattamatta pysäyttämisvelvollisuutensa, voi kyseeseen tulla törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen. Tällainen teko on omiaan aiheuttamaan vakavaa vaaraa toisen hengelle ja terveydelle. Pykälän 4 kohdassa puhutaan muusta näihin rinnastettavasta tavasta. Jotta teko voitaisiin katsoa kuuluvaksi tähän kohtaan, on sen pykälän mukaan aiheutettava vakavaa vaaraa toisen hengelle tai terveydelle. Lisäksi teon tulee olla merkitykseltään kohtiin 1-3 rinnastettava. (Rautio ym. 2004a.)

4.4 Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta

Kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta säädetään rikoslain 23 luvun 10 §:ssä, jonka 1 momentin mukaan:

Joka kuljettaa, ohjailee tai ohjaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa, raitiovaunua, junaa, alusta tai ilma-alusta ajo-oikeudetta tai ilman vaadittavaa pätevyyttä osoittavaa lupakirjaa, on tuomittava kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi. (Rikoslaki 23 luku 10 § 1 mom.)

Moottorikäyttöistä ajoneuvoa ei saa kuljettaa tieliikenteessä ilman siihen vaadittavaa ajo-oikeutta. Vaadittava ajo-oikeus määräytyy kuljetettavan ajoneuvon luokan mukaan. Ajoneuvon kuljettajalta voi puuttua ajo-oikeus sen vuoksi, että hän on menettänyt sen kokonaan tai määrääjäksi, hänellä ei ole koskaan

ollutkaan ajo-oikeutta tai hän kuljettaa ajoneuvoa, johon hänen ajo-oikeutensa ei ole riittävä. (Rautio ym. 2004a.)

Pääsääntöisesti kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta epäillylle henkilölle voidaan antaa asiasta sakko, koska tapaukset yleensä ovat yksinkertaisia ja selviä. Sakkorangaistus voidaan antaa rikkomuksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on enintään kuusi kuukautta vankeutta. Lisäksi epäillyn pitää antaa suostumus asian käsittelemiseen sakkomenettelyssä. (Laki sakon ja rikesakon määräämisestä 1 luku 1 § 1 mom. ja 4 § 1 mom.) Sakkoa ei kuitenkaan voida antaa, mikäli kyse on epäillyn osalta toistuvista rikkomuksista (katso luvut 6.3 tai 6.5).

4.5 Rattijuopumus (huume)

Rattijuopumuksesta säädetään rikoslain 23 luvun 3 §:ssä, jonka mukaan:

Joka kuljettaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa tai raitiovaunua nautittuaan alkoholia niin, että hänen verensä alkoholipitoisuus ajon aikana tai sen jälkeen on vähintään 0,5 promillea tai että hänellä tällöin on vähintään 0,22 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, on tuomittava rattijuopumuksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Rattijuopumuksesta tuomitaan myös se, joka kuljettaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa tai raitiovaunua käytettyään huumausainetta niin, että hänen verensä on ajon aikana tai sen jälkeen käytetyn huumausaineen vaikuttavaa ainetta tai sen aineenvaihduntatuotetta. Tämän momentin säännöstä ei kuitenkaan sovelleta, jos mainittu aine tai aineenvaihduntatuote on peräisin lääkevalmisteesta, jota kuljettajalla on ollut oikeus käyttää.

Rattijuopumuksesta tuomitaan niin ikään se, joka kuljettaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa tai raitiovaunua käytettyään muuta huumaavaa ainetta kuin alkoholia taikka tällaista ainetta ja alkoholia niin, että hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut. (Rikoslaki 23 luku 3 §.)

Tässä työssä keskitymme pykälän 2 momenttiin. Huumausaineella tarkoitetaan huumausainelaisissa tarkoitettua huumausainetta. (Rikoslaki 23 luku 12 § 1 mom. 1a k.; Rautio ym. 2004a.) Huumausaineen määritelmä löytyy huumausainelain 3 §:stä. Tässä työssä emme mene siihen tämän syvällisemmin. Mikäli henkilön verestä siis todetaan huumausaineen vaikuttavaa ainetta tai

sen aineenvaihduntatuotetta, on hänet tuomittava rattijuopumuksesta. Kun henkilö on käyttänyt jotakin huumausainetta, sen vaikuttava aine muuttuu elimistössä aineenvaihduntatuotteeksi. Vaikka pykälän mukaan tämä täyttää rattijuopumuksen tunnusmerkistön, ei oikeuskäytännössä kuitenkaan ole näin. Korkeimman oikeuden päätöksessä KKO 2016:42 on katsottu, että epäillyn verestä todetulla kannabiksen aineenvaihduntatuotteella ei ole mitään vaikutusta ajokykyyn. Kyseistä aineenvaihduntatuotetta voidaan todeta verinäytteestä useita päiviä kannabiksen käyttämisen jälkeen. Tällä perusteella syyte rattijuopumuksesta hylättiin. (Rautio ym. 2004a; KKO 2016:42.)

Mikäli henkilö on käyttänyt sellaista lääkevalmistetta, johon hänellä on lupa, ei rattijuopumusrikos täyty. Henkilön pitää esittää tällaisesta käyttämästään lääkevalmisteesta jokin todiste, kuten lääkemääräys. Lisäksi lääkkeen käyttö pitää olla määräyksen mukaista. Rattijuopumus voi tulla kyseeseen, mikäli luvallista lääkettä on käytetty väärin, eli käyttötarkoituksen vastaisesti. On myös huomattava, että luvallisenkin lääkevalmisteen käyttö voi täyttää rattijuopumuksen tunnusmerkistön, mikäli lääkkeen käyttö on heikentänyt henkilön ajokykyä. Tästä säädetään pykälän 3 momentissa. (Rautio ym. 2004a.)

Huumausaineiden vaikutuksen alaisena ajosta epäillyltä otetaan verinäyte huumausaineen toteamiseksi. Verikokeen tulos valmistuu yleensä muutamien viikkojen kuluessa. Epäilty voidaan myös heti tapahtuman yhteydessä kuulustella noudattaen suppean esitutkinnan periaatetta. Kuulustelussa on kysyttävä muun muassa epäillyn käyttämistä huumaus- ja lääkeaineista, sekä mahdollisesta oikeudesta lääkkeen käyttöön. Myös aineiden käyttöajankohdat on hyvä kysyä. On myös huomioitava, että asiassa todennäköisesti täyttyy myös huumausaineen käyttörikos, josta säädetään rikoslain 50 luvun 2 a §:ssä.

4.6 Huumausaineen käyttörikos

Huumausaineen käyttörikoksesta siis säädetään rikoslain 50 luvun 2 a §:ssä, jonka mukaan:

Joka laittomasti käyttää taikka omaa käyttöä varten pitää hallussaan tai yrittää hankkia vähäisen määrän huumausainetta, on tuomittava huumausaineen käyttörikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi. (Rikoslaki 50 luku 2 a §.)

Huumausaineen käyttörikoksena pidetään huumausaineiden käyttöä, niiden hallussapitoa tai yritystä hankkia niitä. Pykälässä tarkoitettu vähäinen määrä ei koske huumausaineen käyttöä, vaan se liittyy huumausaineiden hallussapitoon ja yritykseen hankkia niitä. Huumausaineen käyttörikos voidaan yksittäisenä tekona käsitellä sakkomenettelyssä niin kuin laissa sakon ja rikesakon määräämisestä 1 luvun 1 § 1 momentissa säädetään, koska teosta ei ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin kuusi kuukautta vankeutta. Epäillyltä on myös saatava suostumus asian käsittelemiseen sakkomenettelyssä. (Rautio ym. 2004c; laki sakon ja rikesakon määräämisestä 1 luku 4 § 1 mom.) Mikäli asiaan liittyy myös rattijuopumus, ei asiaa tietenkään voida käsitellä sakkomenettelyssä. Sakkoa ei yksittäisen huumausaineen käyttörikoksen osalta voida myöskään siinä tapauksessa antaa, että kyse on toistuvista rikkomuksista (katso luvut 6.3 tai 6.5).

4.7 Näpistys

Näpistyksestä säädetään rikoslain 28 luvun 3 §:ssä:

Jos varkaus, huomioon ottaen anastetun omaisuuden arvo tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava näpistyksestä sakkoon. Yritys on rangaistava. (Rikoslaki 28 luku 3 §.)

Näpistyksestä siis tuomitaan henkilö, joka anastaa toisen hallusta irtainta omaisuutta. Jotta rikos katsotaan varkauden sijaan näpistykseksi, on anastetun omaisuuden arvon oltava vähäinen. Tällä hetkellä tämä raja liikkuu 1000 euron paikkeilla. Arviointiin vaikuttaa myös rikoksen kohde ja toteuttamistapa. Lisäksi teon on oltava kokonaisuutena arvostellen vähäinen. Mikäli kohtee-

seen mennään murtamalla ovi tai rikkomalla ikkuna, ei tapausta ole enää pidettävä näpistykseenä. Näpistyksinä voidaan pitää esimerkiksi myymälänäpistyksiä, joissa tuotteet ovat niin sanotusti vapaasti saatavilla. Teko täyttyy pääsääntöisesti siinä vaiheessa, kun henkilö ohittaa kassalinjan maksamatta tuotteita. Eri asia taas on, jos teko osoittaa selvää suunnitelmallisuutta. Tällainen tilanne voisi olla esimerkiksi sellainen, että myymälävarkauteen syyllistynyt on varustautunut tekoon foliolla vuoratulla kassilla. (Rautio ym. 2004b.)

Näpistyksestä säädetty ankarin rangaistus on sakko. Näin ollen epäillylle voidaan tiettyjen edellytysten täytyessä antaa sakko. Jos epäilty on anastanut elintarvikkeita kauppaliikkeestä yhteensä 75 eurolla ja teko on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, on kyseessä näpistys. Kauppaliike on asiassa asianomistajan asemassa. Kauppaliikkeen edustajalta on tiedusteltava, onko heillä asiassa rangaistusvaatimusta. Tällä on merkitystä sen vuoksi, että näpistys rikosnimikkeenä on sellainen, että syyttäjä ei saa nostaa siitä syytettä, ellei asianomistaja ilmoita rikosta syytteeseen pantavaksi (Rikoslaki 28 luku 15 § 1 mom.). Jos ja kun asianomistaja vaatii asiassa rangaistusta, tulee selvittää, onko asiassa korvausvaatimusta. Korvausvaatimus voi perustua muun muassa myyntikelvottomaksi menneeseen omaisuuteen tai muihin mahdollisiin kuluihin. Mikäli korvausvaatimusta ei ole, pitää asianomistajalta ja epäillyltä vielä kysyä suostumus asian käsittelemiseen sakkomenettelyssä (Laki sakon ja rikesakon määräämisestä 1 luku 4 § 1 mom. ja 5 § 1 mom.). Tämän jälkeen asia voidaan käsitellä sakolla. Mikäli asianomistajalla on asiassa korvausvaatimus tai molemmat osapuolet eivät ole antaneet suostumusta asian käsittelemiseen sakolla, pitää rikoksesta epäilty kuulustella ja laatia asiasta esitutkin-
tapöytäkirja syyteharkintaa varten. Sakkoa ei myöskään voida antaa, mikäli kyse on epäillyn osalta toistuvista rikkomuksista (katso luvut 6.3 tai 6.5).

5 ESITUTKINTAPÖYTÄKIRJA, KIRJALLINEN/NOPEA MENET- TELY, LUOKITTELU/TARKASTUSLISTA, SALASSAPITO JA TUTKINNAN PÄÄTTÄMINEN

Kun esitutkinta on päättynyt, kertyneestä aineistosta on laadittava esitutkintapöytäkirja, mikäli sitä tarvitaan asian jatkokäsittelyä varten. Esitutkintapöytäkirjaan otetaan kuulustelupöytäkirjat ja selostukset tutkintatoimenpiteistä ja niiden yhteydessä tehdyistä esitutkinnassa selvitettäviä asioita koskevista havainnoista. Esitutkintapöytäkirjaan liitetään myös tutkinnassa kertyneet asiakirjat, tallenteet ja valokuvat, jos niillä voidaan olettaa olevan merkitystä asiassa ja jos laissa ei toisin säädetä. Myös esitutkinnassa kuultujen henkilöiden kieli tulee merkitä esitutkintapöytäkirjaan. Mikäli esitutkinnassa on kertynyt aineistoa, jota ei ole otettu esitutkintapöytäkirjaan, on siitä tehtävä merkintä pöytäkirjaan, ellei laissa toisin säädetä. (Esitutkintalaki 9 luku 6 § 1-4 mom.; käsikirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta 2016, 3 ja 5.) Tässä tutkimuksessa yhtenä ongelmana oli laatia neljästä eri rikosnimikkeestä malliesitutkintapöytäkirjat (katso liitteet 1-4).

Tarkoitus on, että esitutkinnassa kertynyt aineisto tallennetaan esitutkintapöytäkirjaan niin yksityiskohtaisesti ja puolueettomasti kuin mahdollista. Syyttäjä tekee esitutkintapöytäkirjan pohjalta haastehakemuksen ja asiaesittelyn. Mikäli asiassa tulee oikeudenkäynti, asianosaiset valmistautuvat siihen nimenomaan esitutkinta-aineiston ja haastehakemuksen perusteella. (Käsikirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta 2016, 5.)

5.1 Kansilehti ja tutkintailmoitus

Kansilehden tarkoitus on esitellä asiaan liittyvät henkilöt, asiat ja asiayhteydet, joita kyseisessä esitutkintapöytäkirjassa käsitellään. Merkintöjen oikeellisuuden suhteen on oltava tarkkana, koska kansilehden perusteella on pystyttävä varmuudella toteamaan esimerkiksi asiaan liittyvien henkilöiden yksilöivät tiedot siinä muodossa, kuin ne ovat virallisissa rekistereissä. Tällainen rekisteri

on esimerkiksi kaupparekisteri tai väestörekisteri. (Käsikirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta 2016, 6; Länsi-Suomen syyttäjänviraston ja Lounais-Suomen poliisilaitoksen esitutkintayhteistyön pelisääntökirja 2018, 21.)

Kansilehteen merkitään rikoksesta epäillyn nykyiset ja edeltävät viralliset sukunimi ja etunimet, sekä syntymäaika. Ulkomaalaisen henkilön osalta merkitään myös kansalaisuus. Kansilehteen merkitään ne rikokset, joiden on syytä epäillä täyttyvän suoritetun esitutkinnan perusteella, sekä rikoksen tapahtumapaikka ja -aika. Mikäli rikoksesta epäilty on 18-20-vuotias, merkitään se kansilehteen. Mikäli asia voidaan käsitellä kirjallisessa ja/tai nopeassa menettelyssä, tulee siitä tehdä merkintä kansilehteen. Lisäksi kansilehteen merkitään tieto siitä, onko pöytäkirjassa liitteitä, sekä sivumäärä ilman liitteitä. Jos asiaan liittyy asianomistaja, merkitään kansilehteen tämän nimi. Mikäli asianomistaja on oikeushenkilö, nimi kirjataan kaupparekisterin mukaisesti. (Käsikirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta 2016, 6-9.)

Kun esitutkintapöytäkirja kootaan, siihen liitetään viimeisin versio tutkintailmoituksesta. Tutkintailmoitukseen tulee kirjata kaikkien asianosaisten tiedot virallisessa muodossa. Oikeushenkilön, eli esimerkiksi kauppaliikkeen viralliset tiedot tulee tarkistaa virallisista rekistereistä, kuten yritystietojärjestelmästä. Tutkintailmoitus tulee esitutkintapöytäkirjaan kansilehden jälkeen. Tutkintailmoituksen selostusosasta tulee ilmetä epäillyn teon tunnusmerkit täyttävät tekijät. Tapahtumienkulku olisi hyvä saada kirjattua ilmoitukseen selkeästi ja tarkasti. Mikäli tapahtumapaikalla on partion toimesta tehty havaintoja, joilla on todisteellista arvoa, on ilmoituksen selostusosaan kirjattava tarkasti se, kenen toimesta, missä ja milloin havainto on tehty. Mikäli asian kannalta on tarpeellista, voidaan toinen partion jäsenistä kuulla todistajana ja laatia kuulustelusta kuulustelupöytäkirja. (Käsikirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta 2016, 10-11; Länsi-Suomen syyttäjänviraston ja Lounais-Suomen poliisilaitoksen esitutkintayhteistyön pelisääntökirja 2018, 17-18.)

5.2 Kuulustelupöytäkirjat

Kuulustelupöytäkirjat liitetään esitutkintapöytäkirjaan tutkintailmoituksen jälkeen. Mikäli esitutkinnassa on kuultu eri asemassa olevia henkilöitä, on kuulustelupöytäkirjojen järjestys asianomistaja, rikoksesta epäilty, todistaja. (Käsikirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta 2016, 13.) Kun asia on hoidettu suppeassa esitutkinnassa, ei välttämättä ole kuulusteltu muita kuin rikoksesta epäilty. Törkeässä liikenneturvallisuuden vaarantamisessa, jossa kyse on pelkästään ylinopeudesta, ei todennäköisesti ole tarvetta kuulustella kuin epäilty. Sama tilanne on yleensä kulkuneuvon kuljettamisessa oikeudetta, rattijuopumuksessa ja huumausaineen käyttörikoksessa. Eri asia tietysti on, jos asia vaatii muita kuulusteluja, mutta pääsääntöisesti näin ei ole. Näpistysasiassa tulee lähtökohtaisesti kuulla rikoksesta epäillyn lisäksi myös asianomistaja. Mikäli asianomistajaa kuullaan todistelutarkoituksessa, on kuulustelusta kirjattava kuulustelupöytäkirja (Lounais-Suomen poliisilaitoksen esitutkintayhteistyön pelisääntökirja 2018, 19). Asianomistaja voidaan jättää kuulematta, mikäli hänellä ei ole tutkittavaa asiaa selventäviä tietoja ja hän on joko rikosilmoituksen tehdessään tai muussa yhteydessä ilmoittanut tarvittavat tiedot syytteestä päättämiseen ja oikeudenkäyntiä varten (Esitutkintalaki 7 luku 2 §; Lounais-Suomen poliisilaitoksen esitutkintayhteistyön pelisääntökirja 2018, 20). Esimerkki tällaisesta tilanteesta voisi olla sellainen, että rikoksesta epäilty on näpistänyt kauppaliikkeestä elintarvikkeita ja vartija on ottanut hänet kiinni. Osa anastetuista tuotteista on mennyt tapahtuman yhteydessä myyntikelvottomaksi ja asianomistajalla, eli kauppaliikkeellä on asiassa korvausvaatimus, eivätkä he suostu asian käsittelemiseen sakolla. Tällöin asianomistaja kuullaan vahinkojen ja vaatimusten selvittämiseksi. Asianomistajalta on tiedusteltava rikoksella aiheutetun vahingon suuruus, mahdollisesti takaisin saatu omaisuus, asianomistajan korvausvaatimus ja sen peruste, pyytääkö asianomistaja syyttäjää ajamaan vaatimuksia puolestaan, onko asianomistajalla rangaistusvaatimusta, sekä suostuuko asianomistaja kirjalliseen menettelyyn. Nämä tiedot voidaan kirjata tutkintailmoituksen selostusosaan. (Lounais-Suomen poliisilaitoksen esitutkintayhteistyön pelisääntökirja 2018, 19).

5.3 Merkintälehti ja liitteet

Kuulustelupöytäkirjojen jälkeen esitutkintapöytäkirjaan tulee merkintälehti. Merkintälehdelle tehdään merkintä mahdollisista rikoksesta epäillyn kiinniottotiedoista, sekä käytetyistä pakkokeinoista, kuten takavarikoista ja koti- tai paikanetsinnöistä. Myös muista sellaisista pakkokeinoista, joita tarvitaan syyteharkinnassa tai oikeudenkäynnissä, tulee tehdä merkintä merkintälehdelle. Mikäli rikoksesta epäillyltä on kyseisen rikosepäilyn vuoksi otettu henkilötuntemerkit ja mahdollisesti DNA-tunniste, on myös siitä tehtävä merkintä merkintälehdelle. Merkintälehdelle kirjataan myös luettelo mahdollisista liitteistä, jonka jälkeen tulee tutkijan allekirjoitus. (Käsikirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta 2016, 14-16.) Merkintälehdelle voidaan kirjata myös muita asian kannalta merkityksellisiä tietoja, kuten esimerkiksi se, että epäilty on määrätty ajo-kieltoon.

Tässä työssä käsiteltäviin rikosnimikkeisiin ei yleensä liity juurikaan pakkokeinoja huumausaineen vaikutuksen alaisena ajamista ja huumausaineen käyttörrikosta lukuun ottamatta. Kuten aikaisemmin todettiin, huumausaineen vaikutuksen alaisena ajamisesta epäillyltä otetaan verikoe huumaavaan aineen toteamiseksi. Lisäksi epäillyn käyttämään autoon ja/tai hänen asuntoonsa voidaan suorittaa etsintä. Myös huumausaineen käyttörrikoksesta epäillyltä saatetaan takavarikoida omaisuutta tai suorittaa esimerkiksi kotietsintä. Näistä pakkokeinoista on tehtävä merkintä merkintälehdelle. Mikäli etsinnöillä löydetään jotain, millä on asian kannalta merkitystä, on etsinnästä laadittava pöytäkirja laitettava liitteeksi, jolloin siitä tehdään merkintä liiteluetteloon (Käsikirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta 2016, 17).

Liitteet ovat esitutkintapöytäkirjan viimeinen osa. Liitteiksi laitetaan sellainen materiaali, jolla oletuksen mukaan on asian kannalta merkitystä. Tällaisia ovat esimerkiksi erilaiset asiakirjat, valokuvista kootut valokuvaliitteet, takavarikkopöytäkirjat tai erilaiset tallenteet. (Käsikirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta 2016, 17; Länsi-Suomen syyttäjänviraston ja Lounais-Suomen poliisilaitoksen esitutkintayhteistyön pelisääntökirja 2018, 21.) Asiakirja voisi olla esimerkiksi

huumausaineiden vaikutuksen alaisena ajamisesta epäillyn verikokeen tuloksesta laadittu laboratoriolausunto. Mikäli huumausaineiden vaikutuksen alaisena ajosta tai huumausaineen käyttörikoksesta epäillyn hallusta takavarikoidaan omaisuutta tai autoon/asuntoon suoritetaan etsintä ja takavarikoidaan omaisuutta, on etsinnästä kirjattu pöytäkirja pääsääntöisesti laitettava liitteeksi, koska sillä voidaan olettaa olevan merkitystä asian kannalta. Etsinnästä on joka tapauksessa tehtävä merkintä myös merkintälehdelle. Näpistysasiassa liitteeksi voisi tulla esimerkiksi asianomistajana olevan kauppaliikkeen anastusilmoitus tai muu tosite anastetuista/myyntikelvottomiksi menneistä tuotteista, tai valvontakameratallenne tapahtumasta. On myös tavallista, että pöytäkirjaan ei tule mitään liitteitä. Kun törkeässä liikenneturvallisuuden vaarantamisessa on kyse pelkästään ylinopeudesta tai ajokortiton pysäytetään poliisin toimesta, ei pöytäkirjaan todennäköisesti tule mitään liitteitä. Kaikki muu materiaali, jota ei liitetä esitutkintapöytäkirjaan, laitetaan pöytäkirjan perään oheismateriaaliksi.

5.4 Liitteiden ja pöytäkirjan numerointi

Esitutkintapöytäkirjaan laitettavista liitteistä tulee joka sivulta ilmetä esitutkintapöytäkirjan numero. Lisäksi liitteet numeroidaan juoksevilla numerolla oikeaan yläkulmaan. Koko pöytäkirja taas numeroidaan niin, että kansilehdelle merkitään pöytäkirjan sivumäärä ilman liitteitä, eli merkintälehdelle saakka. Juoksevaa numerointia jatketaan mahdollisten liitteiden loppuun asti. (Käsi- kirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta 2016, 6 ja 17; Länsi-Suomen syyttäjänviraston ja Lounais-Suomen poliisilaitoksen esitutkintayhteistyön pelisääntökirja 2018, 22.)

5.5 Kirjallinen/nopea menettely

Niin asianomistajan kuin epäillynkin kuulustelussa on kuulusteltavalta tiedusteltava suostumusta kirjalliseen menettelyyn. Kirjallinen menettely tarkoittaa sitä, että asia voidaan ratkaista ilman pääkäsittelyä oikeudessa. Edellytyksenä

kirjallisen menettelyn käyttämiselle on, että rikoksesta ei ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin kaksi vuotta vankeutta, epäilty on täysi-ikäinen ja hän tunnustaa kyseisen teon, luopuu oikeudestaan suulliseen käsittelyyn, ja suostuu asian ratkaisemiseen kirjallisessa menettelyssä. Lisäksi edellytyksenä on, että asianomistaja suostuu asian käsittelemiseen kirjallisessa menettelyssä ja pääkäsittelyn toimittaminen on kokonaisuutena arvioiden tarpeellonta. Kirjallisessa menettelyssä tuomio perustuu vain asian käsittelyssä kertyneeseen kirjalliseen aineistoon. (Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 689/1997, 5 a luku 1 § ja 7 §.)

Tässä työssä käsiteltävistä rikosnimikkeistä kaikki soveltuvat kirjalliseen menettelyyn rangaistusasteikon osalta. Tärkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta enimmäisrangaistus on juuri tuo kirjallisen menettelyn rajana pidetty kaksi vuotta vankeutta, näpistyksestä sakko ja muista rikosnimikkeistä kuusi kuukautta vankeutta. Kuulustelussa on siis kysyttävä kuultavan kanta kirjalliseen menettelyyn. Mikäli epäilty kiistää syyllistyneensä epäiltyyn rikokseen, ei asia lähtökohtaisesti sovellu kirjalliseen menettelyyn. Epäillyn kanta kirjalliseen menettelyyn on tästäkin huolimatta hyvä kysyä. Kirjallisesta menettelystä siis tehdään merkintä pöytäkirjan kansilehteen.

Kansilehteen tehdään merkintä myös, jos asia soveltuu nopeaan käsittelyyn. Muutoin nopealla käsittelyllä ei ole merkitystä asian tutkinnassa. Jotta asia soveltuu nopeaan käsittelyyn, pitää sen olla yksittäinen teko tai selvä tekokokonaisuus. Asia voi soveltua nopeaan käsittelyyn, vaikka epäilty kiistää sen. Nopeaan käsittelyyn soveltuvan asian esitutkintapöytäkirjan tulee olla korkeintaan 20 sivua ja epäiltyjä lähtökohtaisesti vain yksi. Kaikkien osallisten tulee myös olla 18-vuotta täytäneitä. Rikosnimikkeellä ei käytännössä ole väliä, kunhan muut edellytykset täyttyvät. Nopean käsittelyn tavoitteena on muun muassa lisätä syyttäjien tekemien ratkaisujen laatua ja yhdenmukaisuutta. (VKS 2020:2.) Suppeassa esitutkinnassa käsiteltävät asiat siis pääsääntöisesti soveltuvat kirjalliseen, sekä nopeaan menettelyyn edellytysten täytyessä.

5.6 Luokittelut ja tarkastuslista

Kun juttuun liittyvät luokittelun edellytykset on saatu tietoon, tulee ne kirjata asianmukaisesti ja viivytyksettä. Taloudellisiin rikosseuraamuksiin liittyvät summat voidaan kirjata vasta esitutkintaa päätettäessä. Muutoinkin luokittelut on tarpeen vaatiessa päivitettävä ennen kuin tutkinta päätetään. (Poliisiasian tietojärjestelmän käyttöohje 2021.)

Tässä työssä käsiteltävien rikosnimikkeiden osalta luokittelussa tulevat kyseeseen *huumejuttu* ja *muu juttu, taloudelliset seuraamukset*. Huumejutulla tarkoitetaan muun muassa huumausaineen käyttörikosta, sekä kulkuneuvon kuljettamista huumausaineen vaikutuksen alaisena. Huumejuttua luokiteltaessa tulee siihen tehdä myös alaluokittelu, joka huumausaineen vaikutuksen alaisena tehdyn rattijuopumuksen osalta pääsääntöisesti on *oheisrikos*. Oheisrikoksella tarkoitetaan muun muassa rattijuopumusta, johon liittyy huumausaineen käyttörikos. Huumausaineen käyttörikoksen osalta alaluokittelu on pääsääntöisesti *ei seurattavaa alaluokittelua*. Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta ja näpistys luokitellaan luokkaan *muu juttu, taloudelliset seuraamukset*. Kyseiseen luokkaan kuuluvat muun muassa rikoslain 23 luvun liikenerikokset ja rikoslain 28 luvun omaisuusrikokset. Lisämerkinnäksi tulee *liikenerikokset* tai *omaisuusrikokset*. (Poliisiasian tietojärjestelmän käyttöohje 2021.)

Luokittelun yhteyteen osioon *jutun luokittelu/summat* kirjataan asiaan mahdollisesti liittyvät taloudelliset rikosseuraamukset. Ylempään kohtaan merkitään rikoksella aiheutettujen vahinkojen kokonaismäärä asianomistajan tai muun selvityksen perusteella. Tässä työssä käsiteltävien liikenerikosten osalta tässä tarkoitettuja vahinkoja ei yleensä ole syntynyt, joten kohtaan merkitään 0. Näpistyksen osalta tähän kohtaan merkitään joko asianomistajan yksityisoikeudellisen vaatimuksen määrä tai rikoksella viedyn omaisuuden arvo. Alempan kohtaan merkitään rikoksen tuottaman hyödyn kokonaismäärä. Rikoshyötyä on kaikki rikoksesta koituva taloudellinen etu. (Poliisiasian tietojärjes-

telmän käyttöohje 2021.) Työssä käsiteltävien liikennerekosten osalta rikoshyötyä ei pääsääntöisesti ole. Näpistyksen osalta hyötyä ei yleensä ehdi syntyä, jos epäilty otetaan heti teon jälkeen kiinni. Toisaalta jos epäilty ehtii esimerkiksi syömään anastamiaan elintarvikkeita, tämä voidaan katsoa rikoshyödyksi.

Luokitteluihin kuuluu myös tekopaikan luokittelu, joka tehdään kohdasta *tekopaikka*. Liikennerekosten osalta luokitteluvalinnat pääsääntöisesti ovat *ulkoalue-liikennealue*. Kauppaliikkeeseen kohdistuneen näpistyksen luokittelut ovat yleensä *liikekiinteistö-kauppaliike-itsepalvelumyymälä*, riippuen tietenkin tapahtumapaikasta. (Poliisiasiain tietojärjestelmän käyttöohje 2021.)

Edellä mainittujen lisäksi on vielä merkittävä tekotavan luokittelu. Liikennerekosten osalta tekotapana voi olla *ajoneuvolla kolhimalla/törmäämällä* tai *kuljettajana*. Näiden osalta lisämerkintöjä ei tarvita. Kauppaliikkeeseen kohdistuneen näpistyksen osalta luokitteluvalinnat voisivat olla esimerkiksi *myymälävarkaus-laukkuun/vaatteisiin piilottamalla*, riippuen luonnollisesti siitä, miten rikos on tehty. Kyseiset tekotapaluokitukset on myös liitettävä rikoksesta epäiltyyn henkilöön. Tämä tehdään kohdasta *henkilön tekotavat*. (Poliisiasiain tietojärjestelmän käyttöohje 2021.)

Esitutkintapöytäkirjaa koottaessa kannattaa muistin tukena käyttää tarkastuslistaa, jotta kaikki tarpeelliset toimenpiteet ja merkinnät tulevat tehtyä. Tarkastuslistaa käyttäessä tulee huomioiduksi muun muassa kaikki asiaan liittyvät pakkokeinot, mahdollinen rikoshyöty, epäillyn rekisteröintitiedot ja luokittelujen tekeminen. Tarkastuslista löytyy kaikista työn liitteenä olevista pöytäkirjamalleista, mutta sen sisältöön ei tässä tutkimuksessa perehdytä sen tarkemmin.

5.7 Salassapito ja salassa pidettävän tiedon merkitseminen

Salassapidosta säädetään laissa viranomaisen toiminnan julkisuudesta, eli julkisuuslaissa. Lain 1 luvun 1 §:n mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, ellei tässä laissa tai muussa laissa erikseen toisin säädetä (Laki viranomaisten

toiminnan julkisuudesta 621/1999, 1 luku 1 § 1 mom.; käsikirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta 2016, 22). Jos viranomaisen hallussa oleva asiakirja tai tallenne on salassa pidettävä, siihen on lakiin perustuva välttämätön syy. On jokaisen oikeus saada tieto viranomaisen julkisesta asiakirjasta. (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 3 luku 9 § 1 mom.; Mäenpää 2008, 2-3.)

Julkisuuslain 6 luvussa säädetään salassapitovelvoitteesta. Luvun 22 §:n mukaan viranomaisen asiakirja on pidettävä salassa, jos se tässä laissa tai muussa laissa on säädetty salassa pidettäväksi. Luvun 24 §:ssä on 32 kohtainen lista salassa pidettävistä viranomaisen asiakirjoista. (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 6 luku 22 § 1 mom.; Mäenpää 2008, 284.)

Työssä käsiteltävien rikosnimikkeiden osalta julkisuuslain 6 luvun 24 §:ssä säädettyistä salassapitoperusteista yleisimmin vastaantulevat kohdat ovat 23 ja 25-26. Kohdassa 23 kyse on henkilön vuosituloista, varallisuudesta ja taloudellisesta asemasta. Tähän kohtaan kuuluvat myös asiakkaan mahdollisesti saamat tuet ja etuudet, sekä tieto ulosoton asiakkuudesta. Eli jos henkilö kertoo kuulustelussa, että hän näpisteli, koska hänen saamansa tuet eivät riitä ruokaan, on tämä kohta salassa pidettävä. Kohdan 25 perusteet liittyvät henkilön terveydentilaan, vammaisuuteen tai sosiaalihuollon asiakkuuteen. Jos henkilö kuulustelussa kertoo sairastavansa esimerkiksi astmaa tai käyttävänsä jotain hänelle määrättyä lääkettä, on se salassa pidettävää tietoa. Kohdassa 26 kyse on asiakirjoista, jotka sisältävät tietoja rikoksesta epäillyn, asianomistajan tai muun rikosasiaan liittyvän henkilön yksityiselämään liittyvistä arkaluontoisista tiedoista. Tällainen tieto on esimerkiksi henkilön puhelinnumero, osoite tai kuva, josta hänet voi tunnistaa. (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 6 luku 24 § 1 mom. 23 k ja 25-26 k.)

Mikäli viranomaisen asiakirjassa on toisen tai yleisen edun vuoksi salassa pidettäviä tietoja, on siihen tehtävä tarvittavat merkinnät salassa pitämisestä (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 6 luku 25 § 1 mom.). Salassapidosta tehdään merkintä niin esitutkintapöytäkirjan kansilehdelle, kuin sille sivulle, jossa salassa pidettävää tietoa on. Mikäli salassa pidettäviä kohtia on

useilla sivuilla, tulee merkintä tehdä kaikille näille sivuille. Salassapitomerkinästä tulee ilmetä, onko kyseinen sivu salassa pidettävä kokonaan vai vain osittain. (Käsikirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta 2016, 24-25.)

5.8 Tutkinnan päättäminen

Kun esitutkinta on valmis, tehdään tutkinnan päätös. Työssä käsiteltävien rikosnimikkeiden osalta oletuksena on, että tapaukset ovat yksinkertaisia ja selviä, jolloin ne pääsääntöisesti päätetään antamalla epäillylle sakko, tai saattamalla rikos syyttäjälle syyteharkintaan. Molemmissa tapauksissa tehdään *henkilöpäätös*. Kun asia on käsitelty sakolla, voidaan tutkinnan päätös tehdä sakolomake-näytön alareunasta painikkeesta *tutkinnan päätös*, jolloin päätös kirjautuu automaattisesti. (Poliisiasiain tietojärjestelmän käyttöohje 2021.)

Mikäli asia lähetetään syyteharkintaan, tehdään päätös henkilöpäätös-sivulla. Päätökseksi valitaan *tutkinta päätetty* ja päätöksen perusteeksi *lähetetty syyttäjälle*. Edellä mainittujen valintojen jälkeen kohtaan *tapaus lähtee syyttäjälle*, päivittyy automaattisesti vaihtoehto *kyllä*. *Selvitetty*-kohtaan merkitään *kyllä tai ei*. Työssä käsiteltävien rikosten osalta kohtaan merkitään lähtökohtaisesti *kyllä*. Päihdekohtaan merkitään tieto epäillyn mahdollisesti käyttämästä päihdeestä. Vaihtoehdot ovat *ei päihdettä, alkoholi, muu päihde, alkoholi+muu ja ei tiedossa*. *Ehdotetut tilat*-kenttään kohtaan *tapaus* päivittyy automaattisesti, että *tutkinta on päätetty, selvitetty ja lähetetty syyttäjälle*. *Juttu*-kohtaan merkitään *tutkinta päätetty* ja syyttäjälle *kyllä*. Lopuksi *tutkija*-kohtaan tulee päätöksen kirjannut henkilö ja *kuittaaja*-kohtaan päätöksen kuitannut henkilö, eli suppeassa tutkinnassa asiaa tutkinut henkilö. (Poliisiasiain tietojärjestelmän käyttöohje 2021.)

6 TUTKIMUSAINOSTON ANALYSOINTI

Tutkimuksessa selvitettiin, miten pilottiryhmä pystyi suorittamaan suppeaa esitutkintaa tutkinnan päätökseen asti, sekä millaisia mahdollisia puutteita pilottiryhmän tekemissä esitutkintapöytäkirjoissa ja niihin liittyvissä rikosilmoituksissa oli kuudessa eri rikosnimikkeessä. Kyseiset tiedot saatiin hakemalla poliisin tietojärjestelmistä neljän hengen pilottiryhmän jäsenten hoitamia tapauksia tutkimukseen valikoitujen rikosnimikkeiden osalta aikavälillä 1.12.2020-30.6.2021. Kun kaikki tapaukset oli saatu selville, ne eriteltiin rikosnimikkeiden perusteella. Tämän jälkeen tapaukset analysoitiin rikosnimike kerrallaan.

Ne tapaukset, jotka pilottiryhmä oli hoitanut antamalla rikoksesta epäillylle sakon tai huomautuksen, analysoitiin tutkimalla asiasta kirjattua rikosilmoitusta ja sakkolomaketta poliisiasian tietojärjestelmästä. Pilottiryhmän laatimat esitutkintapöytäkirjat on saatu pilottiryhmältä ja arkistosta. Esitutkintapöytäkirjat on analysoitu huolellisesti sivu sivulta. Jokainen pöytäkirja on käyty läpi useaan kertaan, jotta mitään ei jää huomioimatta. Pöytäkirjojen lisäksi on tutkittu kyseisistä tapauksista kirjattuja rikosilmoituksia poliisiasian tietojärjestelmästä, josta on pystytty tarkistamaan esimerkiksi luokittelumerkinnot.

6.1 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen

Pilottiryhmä oli pilottihankkeen aikana antanut liikenneturvallisuuden vaarantamisesta ylinopeuteen liittyen 30 sakkoa. Yhtä tapausta lukuun ottamatta ylinopeutta oli kaikissa 22-50 km/h, eli teko pelkästään ylinopeuden perusteella on katsottava liikenneturvallisuuden vaarantamiseksi. Yhdessä tapauksessa ylinopeutta oli 20 km/h, mutta teko on katsottu liikenneturvallisuuden vaarantamiseksi, koska teko on tehty mopolla. Lisäksi epäilty oli alaikäinen. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.) Koska liikenneturvallisuuden vaarantamisesta ei ole säädetty ankarampaa rangaistusta, kuin kuusi kuukautta vankeutta ja tapaukset ovat yksinkertaisia ja selviä, tulee ne hoitaa sakkomenettelyssä niin kuin laissa sakon ja rikesakon määräämisestä säädetään (Laki sakon ja rikesakon määräämisestä 1 luku 1 § 1 k.).

Tämän lisäksi pilottiryhmä oli antanut muista liikenneturvallisuuden vaarantamiseksi katsotuista rikoksista 15 sakkoa (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021). Kyseisissä tapauksissa oli rikottu tieliikennelakia tai ajoneuvolakia tavalla, joka on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen turvallisuudelle (Rikoslaki 23 luku 1 § 1 mom.). Poliisipartio oli tapahtumapaikalla selvittänyt, mitä säännöstä oli rikottu. Kaikissa tapauksissa asia oli ollut yksinkertainen ja selvä, joten ne oli voitu hoitaa heti paikan päällä antamalla teosta epäillylle sakko. Tämä on edellyttänyt sitä, että osallisilta oli saatu siihen suostumus (Laki sakon ja rikesakon määräämisestä, 1 luku 4 § 1 mom. ja 5 § 1 mom.).

6.2 Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen

Pilottiryhmä oli pilottihankkeen aikana tehnyt yhden esitutkintapöytäkirjan törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta, jonka yhteydessä rikoksesta epäilty oli määrätty väliaikaiseen ajokieltoon (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021). Poliisimies voi määrätä ajo-oikeuden haltijan väliaikaiseen ajokieltoon ja ottaa ajokortin tai kuljettajantutkintotodistuksen haltuunsa, jos on syytä epäillä ajo-oikeuden haltijan syyllistyneen törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen tai huumausaineiden vaikutuksen alaisena tehtyyn rattijuopumukseen. Ajo-oikeuden haltija on poliisin toimesta määrättävä ajokieltoon myös silloin, kun hänen on todettu syyllistyneen kulkuneuvon kuljettamiseen oikeudetta. (Ajokorttilaki 386/2011, 7 luku 70 § 1 mom. 2-3 k.; Rautio ym. 2004a.)

On myös huomattava, että mikäli henkilö ei ole ajo-oikeuden haltija, ei häntä voida määrätä väliaikaiseen ajokieltoon. Tällainen tilanne on käsillä silloin, kun epäillyllä henkilöllä ei ole koskaan ollut ajo-oikeutta, ajo-oikeus on päättynyt, rauennut tai vanhentunut. (Poliisihallituksen ohje rikosperusteisen ajokieltoasian käsittelystä 2020, 25 ja 32.)

Kun kyse on törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta, on poliisin viipymättä päätettävä, pidetäänkö väliaikainen ajokielto voimassa. Väliaikainen

ajokielto pidetään voimassa, jos on todennäköistä, että henkilö on syyllistynyt edellä mainittuun rikokseen. Ajokielto on voimassa, kunnes tuomioistuin on antanut asiassa ratkaisunsa. (Ajokorttilaki 7 luku 72 § 1 mom.; Rautio ym. 2004a; poliisihallituksen ohje rikosperusteisen ajokieltoasian käsittelystä 2020, 32.) Jos poliisi on todennut nopeuden esimerkiksi tutkalla, on selvää, että todennäköiset perusteet syyllisyydelle ovat olemassa. Tällöin ei ole estettä heti väliaikaisen ajokiellon määräämisen jälkeen antaa epäillylle tiedoksi päätös väliaikaisen ajokiellon voimassapitämisestä. Pilottiryhmän hoitamassa tapauksessa ylinopeutta oli yli 100 km/h:ssa, joten on selvää, että todennäköiset syyt täyttyvät. Epäilty oli kuultu heti partion toimesta poliisiautossa ja hänelle oli annettu tiedoksi väliaikainen ajokielto. Päätöstä väliaikaisen ajokiellon voimassa pitämisestä ei oltu kuitenkaan annettu tiedoksi heti, vaikka perusteet siihen olivat olemassa. Kyseinen päätös oli kuitenkin pilottiryhmän toimesta annettu tiedoksi muutama päivä myöhemmin ja asianmukaiset merkinnät siitä oli tehty poliisin tietojärjestelmiin. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.)

Asiasta laadittu esitutkintapöytäkirja oli tehty hyvin, eikä siinä ollut oleellista huomautettavaa. Kansilehdeltä puuttui merkintä ajokiellosta ja nopeasta menettelystä. Nämä on kuitenkin helppo lisätä kansilehteen jälkikäteen, eikä niiden puuttumisella ole asian kannalta suurta merkitystä. Lisäksi luokittelutiedoista puuttui henkilön tekotapa ja sen liittäminen epäiltyyn henkilöön. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.) Tässä tapauksessa tekotapa olisi ollut *kuljettajana*. Myös juttuluokittelu oli jäänyt merkitsemättä. Tässä tapauksessa se olisi ollut *muu juttu, taloudelliset seuraamukset*. Lisämerkintänä olisi *liikenne-rikokset*. Taloudellisia rikosseuraamuksia tapauksessa ei ollut, joten merkinnäksi olisi tullut 0. Luokittelutietoja ei yleensä korjata enää jälkikäteen, vaan ne jäävät puuttumaan. Tämä ei estä asian etenemistä.

6.3 Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta

Pilottiryhmä oli pilottihankkeen aikana antanut kulkuneuvon kuljettamisista oikeudetta sakon yhdeksässä tapauksessa. Kahdessa tapauksessa epäillyllä oli viimeisen vuoden aikana yksi tai kaksi aikaisempaa vastaavaa tekoa. Yhdessä

tapauksessa aikaisempia tekoja oli viisi. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.) Vuonna 2021 voimaantulleen säännöksen mukaan sakkomenettelyssä ei voida hoitaa päiväsakkorangaistukseen johtavaa rikosta, mikäli epäillylle on rikkomusta edeltävän vuoden aikana annettu samankaltaisista teoista vähintään kuusi sakko- tai rangaistusmääräystä ja näiden tekojen samankaltaisuus osoittaa kokonaisuutena arvostellen piittaamattomuutta lain kielloista ja käsikystä. (Laki sakon ja rikesakon määräämisestä 1 luku 1 § 5 mom.; käsikirja rangaistusten määräämiseksi sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain mukaisessa sakkomenettelyssä 2019, 180.) Mutta koska pilottiryhmän hoitamisissa tapauksissa näin ei ollut, ne voitiin hoitaa sakolla. Mikäli epäillylle ei olisi voitu antaa sakkoa, olisi hänet kuulusteltava ja laadittava asiasta esitutkintapöytäkirja.

Pilottiryhmä oli tehnyt myös yhden esitutkintapöytäkirjan kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta. Asiaa ei voinut käsitellä antamalla rikoksesta epäillylle sakko, koska hänellä oli vuoden sisällä 14 aikaisempaa kulkuneuvon kuljettamista oikeudetta. Pöytäkirja oli laadittu hyvin ja siinä olevat puutteet olivat vähäisiä. Pöytäkirjan kansilehdeltä puuttui merkintä nopeasta menettelystä ja siitä, että epäilty henkilö on 18-20-vuotias. Lisäksi luokitteluista oli jäänyt tekemättä tekotavan liittäminen epäiltyyn ja juttuluokittelu oli jäänyt merkitsemättä. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.) Tässä tapauksessa juttuluokittelu olisi ollut *muu juttu, taloudelliset seuraamukset*. Lisämerkintänä olisi ollut *liikenne-rikokset*. Taloudellisia rikosseuraamuksia tapauksessa ei ollut, joten merkinnäksi olisi tullut 0. Luokittelutietoja ei yleensä korjata enää jälkikäteen, vaan ne jäävät puuttumaan. Tämä ei kuitenkaan estä asian etenemistä.

Yllä mainitussa tapauksessa pilottiryhmä ei ollut määrännyt epäiltyä väliaikaiseen ajokieltoon. Tässä oli toimittu aivan oikein, koska epäillyllä ei ollut koskaan ollut ajo-oikeutta. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.) Tällöin häntä ei voitu määrätä ajokieltoon, kuten ei sellaisessakaan tapauksessa, jossa epäillyn ajo-oikeus olisi ollut päättynyt, rauennut tai vanhentunut. (Poliisihallituksen ohje rikosperusteisen ajokieltoasian käsittelystä 2020, 25 ja 32.)

6.4 Rattijuopumus (huume)

Pilottiryhmä oli pilottihankkeen aikana tehnyt yhden esitutkintapöytäkirjan huumausaineiden vaikutuksen alaisena tehdystä rattijuopumuksesta suppean esitutkinnan periaatteiden mukaisesti. Kyseistä henkilöä epäiltiin myös huumausaineen käyttörikoksesta ja kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta. Epäilty oli kuulusteltu kello 22.00 jälkeen, joka on mahdollista esitutkintalain 7 luvun 5 §:n mukaisesti. Epäilty oli määrätty heti tapahtuman jälkeen väliaikaiseen ajokieltoon, koska häntä oli syytä epäillä huumausaineiden vaikutuksen alaisena tehdystä rattijuopumuksesta. Tapauksessa huumepesti oli positiivinen kolmen eri huumausaineeksi luokiteltavan aineen osalta ja epäilty kertoi käyttäneensä huumaavaksi luokiteltuja aineita viimeksi pari päivää aikaisemmin. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.) Poliisimies voi määrätä ajo-oikeuden haltijan väliaikaiseen ajokieltoon ja ottaa ajokortin tai kuljettajantutkintotodistuksen haltuunsa, jos on syytä epäillä ajo-oikeuden haltijan syyllistyneen huumausaineiden vaikutuksen alaisena tehtyyn rattijuopumukseen. Ajo-oikeuden haltija on poliisin toimesta määrättävä ajokieltoon myös silloin, kun hänen on todettu syyllistyneen kulkuneuvon kuljettamiseen oikeudetta. (Ajokorttilaki 7 luku 70 § 1 mom. 2-3 k.; Rautio ym. 2004a.)

On myös huomattava, että mikäli henkilö ei ole ajo-oikeuden haltija, ei häntä voida määrätä väliaikaiseen ajokieltoon. Tällainen tilanne on käsillä silloin, kun epäillyllä henkilöllä ei ole koskaan ollut ajo-oikeutta, ajo-oikeus on päättynyt, rauennut tai vanhentunut. (Poliisihallituksen ohje rikosperusteisen ajokieltoasian käsittelystä 2020, 25 ja 32.) Pilottiryhmän hoitamassa tapauksessa epäillyllä oli ollut olemassa oleva ajo-oikeus, vaikka hän ajokiellossa olikin. Tällöin hänet pitää määrätä väliaikaiseen ajokieltoon.

Jos ajoneuvon kuljettajalle tehty huumepesti on positiivinen, mutta mitään muuta näyttöä epäiltyyn rattijuopumukseen ei ole, tulee väliaikainen ajokielto jättää määräämättä. Jos epäilty taas kertoo käyttäneensä huumausainetta ennen ajoa tai asiaan muuten on painavia perusteita, voidaan hänet määrätä väliaikaiseen ajokieltoon. Mikäli tapaus kuitenkin on epävarma, on parempi jättää väliaikainen ajokielto määräämättä ja odottaa verikokeiden tuloksia. Tärkeää

on, että asiasta täytetään päihdetutkimuslomake C, johon kirjataan poliisin tekemät havainnot kuljettajan ajosuorituksesta ja käyttäytymisestä. Näistä havainnoista saadaan tukea harkittaessa väliaikaisen ajokiellon määräämistä. (Poliisihallituksen ohje puhalluskokeesta, sylkitestistä ja henkilönkatsastuksesta rattijuopumustapauksissa 2014, 3-4.)

Epäillylle henkilölle ei oltu heti tapahtuman jälkeen annettu tiedoksi päätöstä väliaikaisen ajokiellon voimassa pitämisestä, joka tehdään, kun henkilöä epäillään huumausaineiden vaikutuksen alaisena tehdystä rattijuopumuksesta. Tästä säädetään ajokorttilain 7 luvun 72 §:n 1 momentissa. Edellytyksenä päätöksen tekemiselle on todennäköiset syyt epäillä henkilöä kyseisestä rikoksesta. Tapauksessa ei siis ole ollut partion tekemien havaintojen perusteella todennäköisiä syitä pitää väliaikainen ajokielto voimassa. Epäilty oli kuulustelussa kertonut käyttäneensä huumausainetta kaksi päivää ennen tutkittavaa tapausta. Tämä aiheuttaa ongelman, kun mietitään todennäköisiä syitä epäilyn tueksi. Ellei muuta tietoa tai näyttöä asiaan ole saatavilla, ei päätöstä väliaikaisen ajokiellon voimassapitämisestä voida antaa tiedoksi. Partio oli täyttänyt tapauksen yhteydessä päihdetutkimuslomake C:n, johon merkitään epäillyn tiedot, sekä ajotapaan, ajoneuvoon, säähän ja kulkuväylään liittyvät tiedot. Lisäksi lomakkeeseen tehdään merkinnät kuljettajasta tehdyistä havainnoista. Partion havaintojen mukaan epäillyn reaktiokyky oli ollut hidastunut, ja hänellä oli ollut vapinaa ja levottomuutta. Epäillyn silmistä partio oli tehnyt havainnon, että ne olivat vetiset/kiiltävät ja sidekalvot punoittivat. Lisäksi pupillit olivat olleet laajentuneet. Epäillyn huomiota herättävä käytös oli partion mukaan tutkimuksen aikana lisääntynyt. Partion johtopäätöksenä oli ollut, että kuljettajan kyky tehtävän, eli ajoneuvon kuljettamiseksi vaadittaviin suorituksiin oli huonontunut. Mielestäni tässä oli jonkinlainen ristiriita siinä, täytyivätkö todennäköiset syyt epäilyn tueksi vai eivät. Joka tapauksessa partio oli päätenyt siihen lopputulokseen, että päätöstä väliaikaisen ajokiellon voimassapitämisestä ei annettu tiedoksi ennen verikokeen tuloksen valmistumista. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.)

Kun kyse on huumausaineen vaikutuksen alaisena tehdystä rattijuopumuksesta, on poliisin viipymättä päätettävä, pidetäänkö väliaikainen ajokielto voimassa. Väliaikainen ajokielto pidetään voimassa, jos on todennäköistä, että henkilö on syyllistynyt edellä mainittuun rikokseen. Ajokielto on voimassa, kunnes tuomioistuin on antanut asiassa ratkaisunsa. (Ajokorttilaki 7 luku 72 § 1 mom.; Rautio ym. 2004a; poliisihallituksen ohje rikosperusteisen ajokieltoasian käsittelystä 2020, 32.)

Jos rattijuopumuksesta epäilty kertoo käyttäneensä huumausainetta lähiaikoina ennen ajoa, voi syyllisyydelle olla todennäköiset perusteet. Tällöin ei ole estettä heti väliaikaisen ajokiellon määräämisen jälkeen antaa epäillylle tiedoksi päätös väliaikaisen ajokiellon voimassapitämisestä. Jos rattijuopumuksesta epäilty taas kertoo käyttäneensä esimerkiksi kannabista muutama päivä ennen ajoa, tai muutoin kiistää epäillyn rikoksen, eikä muuta lisänäyttöä asiaan ole, ei todennäköisyyden vaatimus välttämättä täyty. Tällaisessa tilanteessa pitää odottaa verikokeen tuloksia ja tehdä päätös ajokiellon voimassapitämisestä sen perusteella.

Mikäli verikokeen tulos myöhemmin osoittaa, että rattijuopumuksen tunnusmerkistö täyttyy, annetaan epäillylle tiedoksi päätös väliaikaisen ajokiellon voimassapitämisestä. Tiedoksiannossa noudatetaan hallintolaissa säädettyä menettelyä. Tämä tarkoittaa sitä, että ennen kuin päätös tehdään, on kyseistä henkilöä kuultava asiassa. Päätös voidaan antaa tiedoksi tavallisena tiedoksi-antona, eli se voidaan lähettää postitse. Päätökseen liitetään myös oikaisuvaatimusohje. (Hallintolaki 434/2003, 7 luku 46 § 1 mom. ja 10 luku 59 § 1 mom.; poliisihallituksen ohje rikosperusteisen ajokieltoasian käsittelystä 2020, 33; poliisihallituksen ohje puhalluskokeesta, sylkitestistä ja henkilönkatsastuksesta rattijuopumustapauksissa 2014, 3-4.) Mikäli rikoksesta epäilty kuulustellaan heti partion toimesta, kannattaa kuulustelukertomukseen kirjata, että kuultava tietää väliaikaisen ajokiellon voimassapitämisestä, mikäli verikokeen tulos osoittaa hänen syyllistyneen rattijuopumukseen. Lisäksi kirjataan, haluaako kuultava lausua ajokieltoasiaan myöhemmin jotain ja sopiiko hänelle, että päätös postitetaan hänelle. Mikäli asia on kuultavalle selvä, eikä hän halua myöhemmin enää lausua asiassa, voidaan päätös lähettää hänelle postitse. Mikäli

lausumaa ei ole otettu kuulustelukertomukseen, voidaan asia ilmoittaa hänelle verikokeiden valmistuttua puhelimitse ja toimittaa päätös sen jälkeen postitse. Mikäli henkilöä ei enää tavoiteta puhelimitse, joudutaan hänet pahimmassa tapauksessa etsintäkuuluttamaan päätöksen tiedoksi antamiseksi.

Mikäli rattijuopumusasiaan siis liittyy epävarmuustekijöitä siitä, onko henkilö syyllistynyt siihen vai ei, on parempi jättää väliaikainenkin ajokielto määräämättä ja odottaa verikokeiden tuloksia. Mikäli verikokeiden tulosten perusteella henkilöä epäillään rattijuopumuksesta, määrätään hänet väliaikaiseen ajokieltoon ja annetaan tiedoksi päätös väliaikaisen ajokiellon voimassapitämisestä. Mikäli väliaikaistakaan ajokieltoa ei ole annettu tiedoksi, mutta epäilty on jo kuulusteltu, eikä häntä enää tavoiteta, voidaan asia myös laittaa eteenpäin ilman ajokieltoon määräämistä. Ajokielto tulee epäillylle kärsittäväksi joka tapauksessa myöhemmin tuomion saamisen jälkeen omana prosessinaan, johon emme tässä perehdy sen tarkemmin. Jotta asia saadaan ilman turhaa odottelua eteenpäin syyteharkintaan, on asiassa siis kaksi vaihtoehtoista järkevää toimintatapaa. Jos epäilty määrätään heti väliaikaiseen ajokieltoon, kannattaa hänet myös kuulustella heti. Kuulusteluun on syytä ottaa edellisessä kappaleessa mainittu lausuma myöhemmin määrättävästä ajokiellon voimassapitämisestä, jolloin se voidaan lähettää kuultavalle postitse ja asia saadaan eteenpäin. Kuulustelu kannattaa suorittaa myös siinä tapauksessa, jos väliaikaistakaan ajokieltoa ei anneta tiedoksi. Tällöin asia voidaan laittaa eteenpäin verikokeiden valmistuttua ja ajokielto tulee epäillylle myöhemmin kärsittäväksi. Jos epäiltyä ei kuulustella heti, on hänet joka tapauksessa tavoitettava myöhemmin kuulustelun suorittamiseksi. Tällöin hänelle voidaan antaa tiedoksi myös ajokieltoon liittyvät asiakirjat, mutta henkilön tavoittaminen voi pahimmillaan kestää useita kuukausia, jopa pidempäänkin. Kuulustelun suorittaminen heti on tämän vuoksi suositeltavaa.

Partion tekemän esitutkintapöytäkirjan merkintälehdelle oli laadukkaasti ja ohjeiden mukaisesti kirjattu asiassa suoritettavat pakkokeinot, joita olivat verikokeen ottaminen, eli henkilönkatsastus ja paikanetsintä epäillyn käyttämään autoon. Epäillyn hallusta oli myös takavarikoitu huumausaineita. Kaikista pakkokeinoista oli kirjattu pöytäkirjat asiaan kuuluvalla tavalla. Pöytäkirjaan oli laitettu

liitteeksi lausunto verikokeen tuloksesta, takavarikkopöytäkirja, päihdetutkimuslomake C ja sairaanhoitopiirin lasku verikokeen ottamisesta. Takavarikoidusta omaisuudesta tehty pöytäkirja on yleensä laitettava liitteeksi, koska sillä voi olla merkitystä asian kannalta. Partio oli siis toiminut ohjeiden mukaisesti, kun pöytäkirja epäillyn hallusta takavarikoidusta omaisuudesta oli laitettu liitteeksi. Koska epäillyn autoon suoritettussa paikanetsinnässä ei oltu takavarikoitu omaisuutta, riittää etsinnästä merkintä merkintälehdelle. Pöytäkirja etsinnästä laitetaan tällaisissa tapauksissa esitutkintapöytäkirjan oheismateriaaliksi, kuten partio oli tehnytkin. Merkintälehdelle oli tehty myös merkintä väliaikaisesta ajokiellosta ja siitä, että väliaikainen ajokielto oli pidetty voimassa. Päätöstä väliaikaisen ajokiellon voimassapitämisestä ei kuitenkaan oltu saatu annettua tiedoksi epäillylle henkilölle, koska häntä ei tavoitettu enää verikokeen tuloksen valmistumisen jälkeen. Päätöstä ei oltu myöskään syötetty poliisin järjestelmään, koska sitä ei oltu saatu annettua tiedoksi. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.) Näistä seikoista huolimatta asia oli edennyt lopulliseen päätökseen, eli epäilty oli saanut asiasta tuomion. Epäillylle oli tuomion saamisen jälkeen määrätty lainmukainen määräaikainen ajokielto. Lain mukaan päätös ajokiellon voimassapitämisestä olisi kuitenkin pitänyt antaa epäillylle tiedoksi.

Esitutkintapöytäkirja oli kasattu ja numeroitu ohjeiden mukaisesti. Rikosilmoitukseen oli merkitty myös tutkinnanjohtaja, jota ei tarvita suppeassa esitutkinnassa. Tällä asialla ei kuitenkaan käytännössä ole merkitystä. Kansilehdeltä puuttui merkintä ajokiellosta sekä nopeasta menettelystä. Kirjallinen menettely oli merkitty asiaan kuuluvalla tavalla. Puuttuvat merkinnät on helppo lisätä kansilehteen myöhemmin, eikä niiden puuttumisella ole asian kannalta suurta merkitystä. Lisäksi verikokeen lausunnosta oli jäänyt tekemättä merkinnät salsapidon kumoamisesta, ja luokitteluista oli jäänyt tekemättä tekotavan liittäminen epäiltyyn. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.) Edellä mainitut puutteet ovat vähäisiä ja on ymmärrettävää, että ne helposti jäävät huomioimatta. Tämä voi johtua jo pelkästään siitä, ettei kenttähenkilöstö tiedä, että tällaiset merkinnät tulisi tehdä.

6.5 Huumausaineen käyttörikos

Pilottiryhmä oli pilottihankkeen aikana tehnyt huumausaineen käyttörikoksista kaksi esitutkintapöytäkirjaa. Toisessa tapauksessa epäillyn hallusta oli löytynyt vähäinen määrä huumausaineksi luokiteltavia aineita. Tapaus olisi muutoin ollut käsiteltävissä sakolla, mutta epäillyllä oli vuoden sisällä seitsemän aikaisempaa huumausaineen käyttörikosta. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.) Tällaisessa tapauksessa asiaa ei voida käsitellä sakkomenettelyn avulla, koska vuoden 2021 alussa voimaantulleen säännöksen mukaan sakkomenettelyssä ei voida hoitaa päiväsakkorangaistukseen johtavaa rikosta, mikäli epäillylle on rikkomusta edeltävän vuoden aikana annettu samankaltaisista teoista vähintään kuusi sakko- tai rangaistusmääräystä ja näiden tekojen samankaltaisuus osoittaa kokonaisuutena arvostellen piittaamattomuutta lain kielloista ja käskyistä (Laki sakon ja rikesakon määräämisestä 1 luku 1 § 5 mom.; käsikirja rangaistusten määräämiseksi sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain mukaisessa sakkomenettelyssä 2019, 180). Asiasta oli siis oikeaoppisesti tehty esitutkintapöytäkirja.

Tapahtuma oli todettu yöllä ja epäilty oli myös kuulusteltu yöaikaan, joka suppeassa esitutkinnassa on mahdollista. Epäillyn hallusta oli siis takavarikoitu vähäinen määrä huumausainetta ja asiasta oli kirjattu takavarikkopöytäkirja, joka oli myös asianmukaisesti laitettu esitutkintapöytäkirjan liitteeksi. Tapauksesta tehty esitutkintapöytäkirja oli laadittu hyvin. Tässäkin tapauksessa kansilehdeltä puuttui merkintä nopeasta menettelystä ja luokitteluista puuttui huumejuttuun liittyvä alaluokittelu, joka tässä tapauksessa olisi ollut *ei seurattavaa alaluokittelua*. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.) Luokittelutietoja ei yleensä korjata enää jälkikäteen, vaan ne jäävät puuttumaan.

Toisessa tapauksessa epäillyn henkilön hallusta ja hänen autostaan oli takavarikoitu vähäinen määrä huumausaineita. Kyseistä henkilöä ei oltu tavoitettu kuljettamassa ajoneuvoa, joten rattijuopumukseen ei asiassa oltu saatu riittävästi näyttöä. Epäilty oli kuulusteltu tapahtumapaikalla. Autoon suoritetusta paikanetsinnästä oli laadittu paikanetsintäpöytäkirja ja se oli laitettu asianmukaisesti esitutkintapöytäkirjan liitteeksi. Tapauksesta tehty esitutkintapöytäkirja

oli laadittu hyvin. Tässäkin tapauksessa kansilehdeltä puuttui merkintä nopeasta menettelystä ja luokitteluista puuttui huumejuttuun liittyvä alaluokittelu, joka tässä tapauksessa olisi ollut *ei seurattavaa alaluokittelua*. Tapauksessa oli siis takavarikoitu omaisuutta niin epäillyn hallusta, kuin ajoneuvostakin. Kumpikin takavarikoitu omaisuus oli merkitty paikanetsintäpöytäkirjaan. Epäillyn hallusta takavarikoitua omaisuutta ei siis oltu takavarikoitu paikanetsinnän yhteydessä, vaan sen jälkeen viereisen talon rappukäytävässä. Kyseinen omaisuus olisi näin ollen pitänyt kirjata erilliseen takavarikkopöytäkirjaan, vaikka asian kannalta onkin ollut helpompaa kirjata kaikki omaisuus samaan pöytäkirjaan. Paikanetsinnästä ei myöskään oltu kirjattu erillistä päätöstä paikanetsinnästä, vaikka näin tulisi tehdä. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.)

Pilottiryhmä oli antanut huumausaineen käyttörikoksesta lisäksi yhden sakon. Yksittäinen huumausaineen käyttörikos voidaan käsitellä sakkomenettelyssä, jos epäilty suostuu siihen. Tässä tapauksessa epäillyn hallusta oli löytynyt vähäinen määrä huumausaineeksi luokiteltavia aineita, joten asiassa oli kyse huumausaineen käyttörikoksesta. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.)

Pilottiryhmä oli antanut yhdestä huumausaineen käyttörikoksesta epäillylle suullisen huomautuksen. Tapauksessa epäilty oli käyttänyt vähäisen määrän kannabista polttamalla. Häntä ei oltu aikaisemmin epäilty rikoslain 50 luvussa säädetyistä huumausainerikoksista, joten häntä pidettiin ensikertalaisena. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.) Poliisimies voi antaa rikoksesta epäillylle suullisen tai kirjallisen huomautuksen, mikäli esitutkinta lopetetaan esitutkintalain 3 luvun 9 §:n nojalla. Mikäli teosta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa ja tekoa on kokonaisuutena arvostellen pidettävä ilmeisen vähäisenä, voidaan esitutkinta jättää toimittamatta tai aloitettu esitutkinta lopettaa. (Esitutkintalaki 10 luku 3 § ja 3 luku 9 § 1 mom.) Rikoksen vähäisyyden ja ensikertalaisuuden perusteella tässä tapauksessa oli voitu soveltaa edellä mainittuja esitutkintalain pykälä ja antaa epäillylle ainoastaan suullinen huomautus.

6.6 Näpistys

Pilottiryhmä oli pilottihankkeen aikana hoitanut yhteensä 15 näpistysasiaa. Näistä kuusi tapausta oli hoidettu tapahtumapaikalla antamalla rikoksesta epäillylle sakko. Yhdeksässä tapauksessa näpistyksestä oli laadittu esitutkin-
tapöytäkirja. Kaikissa tapauksissa näpistys oli kohdistunut kauppaliikkeeseen ja anastetun omaisuuden arvo vaihteli alle eurosta vajaaseen 120 euroon. Anastetun omaisuuden arvon perusteella tapauksia oli siis pidettävä näpistyk-
sinä. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.)

Pilottiryhmä oli pilottihankkeen aikana siis tehnyt yhdeksässä tapauksessa nä-
pistyksestä esitutkintapöytäkirjan. Pöytäkirjoista löytyi pieniä puutteita ja huo-
mioitavia asioita, mutta pääasiassa ne olivat hyviä. Yhdessä tapauksessa ri-
koksesta epäilty oli kuulusteltu kello 22.00-07.00 välisenä aikana, joka on mah-
dollista suppeassa esitutkinnassa. Yhteen rikosilmoitukseen oli merkitty myös
tutkinnanjohtaja, jota ei siis suppeassa esitutkinnassa tarvita. Kolmessa ta-
pauksessa asianomistajana oli sama kauppaliike. Kahdessa ilmoituksessa
kauppaliikkeen nimi oli täydellisenä oikein, mutta yhdessä ilmoituksessa ni-
mestä puuttui osa. Ilmoitukset eivät siis olleet täysin yhteneväisiä, vaikka kyse
oli samasta yrityksestä. Yhdestä pöytäkirjasta puuttui kansilehdeltä merkintä
kirjallisesta menettelystä, vaikka tapaus olisi soveltunut siihen ja kaikki osalli-
set olivat antaneet suostumuksensa kyseiseen menettelyyn. Kaikista yhdek-
sässä pöytäkirjasta puuttui kansilehdeltä merkintä nopeasta menettelystä, jo-
hon ne soveltuivat. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.)

Eniten puutteita oli luokitteluissa. Neljässä tapauksessa oli jäänyt merkitse-
mättä tekotapa, jolloin niitä ei oltu voitu myöskään liittää rikoksesta epäiltyyn.
Kahdessa tapauksessa tekotapa oli merkitty, mutta sitä ei oltu liitetty epäiltyyn.
Lisäksi neljässä tapauksessa rikoshyötyyn liittyvät merkinnät eivät vastanneet
asianomistajan ilmoittamia tietoja. Yhdessä tapauksessa rikoshyödyksi oli
merkitty koko anastetun omaisuuden arvo, vaikka kaikki omaisuus oli saatu
takaisin. Osa takaisinsaadusta omaisuudesta oli mennyt myyntikelvottomaksi,
jonka vuoksi kauppaliikkeellä oli asiassa korvausvaatimus. Yhdessä tapauk-
sessa rikoshyödyksi oli merkitty anastetun omaisuuden arvo, vaikka omaisuus

oli saatu myyntikuntoisena takaisin. Yllä mainituissa tapauksissa ei siis ollut rikoshyötyä, koska kaikki anastettu omaisuus oli saatu takaisin. Yhdessä tapauksessa epäillyltä oli saatu kaikki anastettu omaisuus takaisin lukuun ottamatta yhtä sixpackiä, joka oli mennyt myyntikelvottomaksi, koska siitä oli juotu yksi tölkki. Rikoshyödyksi oli merkitty koko myyntikelvottomaksi menneen omaisuuden arvo, vaikka tosiasiallisesti rikoshyötyä oli juodun tölkin arvo. Yhdessä tapauksessa epäilty oli kerännyt kaupasta elintarvikkeita taskuihinsa ja syönyt osan. Epäillyn hallussa ollut anastettu omaisuus oli saatu takaisin myyntikelvottomana. Rikoshyödyksi oli merkitty nolla, vaikka rikoshyötyä oli ollut epäillyn syömät tuotteet. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.)

Kahdessa pöytäkirjassa oli asiaan kuuluvasti laitettu liitteeksi kauppaalikeeltä saatu anastusilmoitus. Toisessa anastusilmoituksessa näkyivät rikoksesta epäillyn henkilötunnus ja osoitetiedot, toisessa ainoastaan osoitetiedot. (Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021.) Tällaiset tiedot pitäisi salata julkisuuslain 6 luvun 24 §:n 1 momentin 26 kohdan perusteella, koska ne ovat yksityiselämään liittyviä arkaluonteisia tietoja.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tämän työn tutkimusongelmana oli siis selvittää, miten pilottiryhmä on pystynyt suorittamaan suppeaa esitutkintaa tutkinnan päätökseen asti, sekä millaisia mahdollisia puutteita pilottiryhmän tekemisissä esitutkintapöytäkirjoissa ja niihin liittyvissä rikosilmoituksissa on. Lisäksi ongelmana oli laatia malliesitutkintapöytäkirjat helpottamaan suppean esitutkinnan suorittamista ja esitutkintapöytäkirjan kokoamista.

Tutkimuksen johtopäätöksenä oli, että pilottiryhmä suoriutui tekemistään suppeista esitutkinnoista ja esitutkintapöytäkirjojen laatimisista varsin hyvin. Myös malliesitutkintapöytäkirjat saatiin laadittua rikosnimikkeistä törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta, näpistys ja

rattijuopumus. Pöytäkirjat löytyvät liitteistä 1–4. Pöytäkirjat on laadittu liitteisiin saakka, mikäli pöytäkirjaan sellaisia sisältyi. Pöytäkirjojen oheismateriaali, jota ovat kaikki muu tapaukseen liittyvät dokumentit, on jätetty pois, koska mallipöytäkirjoista olisi tullut muutoin liian laajoja. Pöytäkirjat eivät perustu oikeisiin tapauksiin ja henkilötiedot ovat kuvitteellisia. Rauman poliisiaseman tutkintaosaston ryhmänjohtaja ryk. Jyrki Laine on tarkistanut pöytäkirjojen oikeellisuuden.

Pilottiryhmä oli pilottihankkeen aikana hoitanut useita tässä työssä käsiteltäviin rikosnimikkeisiin liittyviä tapauksia suppean esitutinnan periaatteita noudattaen. Pilottiryhmän hoitamissa tapauksissa epäillylle oli joko annettu sakko tai huomautus, tai asiasta oli laadittu esitutkintapöytäkirja. Nämä tapaukset eivät ole siis kuormittaneet tutkintaosastoa lainkaan. Osa pilottiryhmän käsittelemistä asioista ei yleensä muutenkaan siirry tutkintaosastolle, vaan ne hoidetaan heti tapahtumapaikalla sakolla tai huomautuksella, kun tietyt edellytykset täyttyvät. Tällaisia ovat muun muassa ylinopeudet, kulkuneuvon kuljettamiset oikeudetta ja osa näpistyksistä. Kaikki pilottiryhmän tekemät esitutkintapöytäkirjat sitä vastoin ovat suoraan pois tutkintaosastolta. Tällaisia tapauksia oli pilottihankkeen aikana yhteensä 14. Uskon, että pilottihankkeella on ollut vaikutusta siihen, että sellaiset tapaukset, jotka on ollut mahdollista hoitaa yhden kosketuksen periaatteella, on myös hoidettu näin.

Selkeästi eniten esitutkintapöytäkirjoja oli tehty näpistyksistä, joita oli yhteensä yhdeksän. Tämä ei yllättänyt, koska näpistysasian loppuun saattamiseksi tarvittavat tiedot ovat yleensä saatavissa tapahtumapaikalla, minkä jälkeen esitutkintapöytäkirja on mahdollista koota heti valmiiksi. Pilottiryhmä oli myös hoitanut useita kolareita, kulkuneuvon kuljettamisia oikeudetta ja näpistyksiä heti tapahtumapaikalla antamalla epäillylle henkilölle sakon.

Pilottiryhmän laatimat esitutkintapöytäkirjat olivat pääasiassa hyviä ja laadukkaita. Niissä todetut puutteet eivät ole estäneet asian etenemistä ja osa puutteista ei edes ilmene itse esitutkintapöytäkirjasta, vaan ne on todettu tutkimalla asiasta kirjattua rikosilmoitusta poliisiasian tietojärjestelmästä. Tällaisia ovat

esimerkiksi luokittelumerkinnot. Eniten puutteita oli juuri luokittelumerkinnoissa, sekä nopean käsittelyn merkitsemisessä kansilehteen. Näiden puuttuminen johtunee enemmän tietämättömyydestä kuin osaamattomuudesta. Muutamassa jutussa tarvittavat salausmerkinnät oli jäänyt tekemättä ja yhdestä oli jäänyt kirjaamatta erillinen päätös paikanetsinnästä. Lisäksi kaikki takavarikoitu omaisuus oli merkitty paikanetsintäpöytäkirjaan, vaikka osa takavarikoidusta omaisuudesta ei ollut löytynyt paikanetsinnällä. Rattijuopumustapauksessa oli päätös väliaikaisen ajokiellon voimassa pitämisestä jäänyt kokonaan tiedoksi antamatta, vaikka se lain mukaan olisi pitänyt antaa epäillylle tiedoksi. Ilmeisesti epäiltyä ei ole tavoitettu enää siinä vaiheessa puhelimitse, eikä ole nähty tarpeelliseksi etsintäkuuluttaa häntä.

Pilottiryhmän laatimissa esitutkintapöytäkirjoissa havaitut puutteet olivat vähäisiä, eikä niillä ole juurikaan vaikutusta asian etenemisen kannalta. Suurin osa puutteista liittyi luokittelumerkintöihin ja kirjaamisteknisiin asioihin. Osa puutteista, kuten pöytäkirjan kansilehdeltä puuttuva merkintä, on helppo lisätä jälkeenkäin. Osa havaituista puutteista ei välttämättä tule ilmi ollenkaan, ja siitä huolimatta asia etenee päätökseen saakka. Koska puutteet olivat vähäisiä, pienellä kenttähenkilöstön lisäkoulutuksella olisi asiaan saatavissa parannusta.

Osa suppeaan esitutkintaan soveltuvista asioista oli jäänyt hoitamatta partion toimesta ja tapaukset olivat siirtyneet tutkintaosastolle. Syyt tutkinnan siirtymiselle tutkintaosastolle olivat kaikissa tapauksissa ymmärrettäviä. Syyt olivat esimerkiksi muut samanaikaiset hälytystehtävät, epäillyn alaikäisyys, kuulusteltava ei ollut kuulustelukunnossa tai tulkkia ei ollut saatavissa. Joissakin tapauksissa asiaan oli myöhemmin saatavissa lisäselvitystä kuten valvontakameran kuvaa tai epäilty ei yksinkertaisesti ollut heti tiedossa. Tällaisissa tilanteissa tapauksia ei olisikaan voitu hoitaa yhden kosketuksen periaatteella. Mikäli rikoksesta epäilty kuitenkin saadaan heti tapahtumapaikalla kuultua, on mahdollisten vähäisten lisäselvitysten hankkiminen myöhemmin helppoa. Esimerkiksi kolaritapauksissa käy usein niin, että kaikkia vaurioituneen omaisuuden tai ajoneuvojen omistajia ja haltijoita ei tavoiteta tapahtumapaikalta. Lähes

poikkeuksetta tarvittavat tiedot ovat saatavissa lähipäivien aikana, jonka jälkeen asia voitaisiin käsitellä sakolla. Voidaankin miettiä, onko tällaisia liikennevahinkoja tarpeellista kierrättää tutkintaosaston kautta, vai voitaisiinko ne hoitaa loppuun saakka partion toimesta, koska yleensä kaikki tarvittava tieto on saatavissa puhelimitse muutamien päivien aikana, jonka jälkeen asia voitaisiin käsitellä antamalla rikoksesta epäillylle sakko tai huomautus.

Tämä tutkimus osoittaa, että pilottiryhmällä oli mahdollisuus ja tarvittavaa osaamista hoitaa selviä ja yksinkertaisia asioita alusta loppuun saakka, joko antamalla rikoksesta epäillylle sakko tai huomautus, tai laatimalla asiasta esitutkintapöytäkirja syyteharkintaa varten. On täysin ymmärrettävää, että joskus tilanne voi olla sellainen, ettei tapausta pystytä jostain syystä hoitamaan heti. Silloin asia siirtyy tutkintaosastolle. Lähes poikkeuksetta jo pelkästään se, että rikoksesta epäilty saadaan kuultua heti tapahtumapaikalla, nopeuttaa ja helpottaa asian eteenpäin saattamista, vaikka asian loppukäsittely siirtyisikin tutkintaosastolle. On myös selvää, että kaikilla ei tarvittavaa osaamista esimerkiksi esitutkintapöytäkirjan laatimiseksi ole. Kuten Ehtamo ja Kontrovskaja (2020), Kautto (2021) ja Peltoniemi (2017) ovat tutkimuksissaan todenneet, syyt suppean esitutkinnan suorittamatta jättämiselle ovat kiire, ammattitaidon puute, motivaatio sekä asenne. Kiireelle ei kukaan voi mitään ja mikäli suppeaa esitutkintaa ei ehditä muiden tehtävien vuoksi suorittamaan, asia siirtyy tutkintaosastolle. Muihin syihin voi jokainen itse vaikuttaa ja jos motivaatiota ja asennetta löytyy, on mahdollista kehittää myös omaa ammattitaitoa.

Pilottihankkeen tavoitteena oli suppean esitutkinnan lisääminen poliisin kenttätoiminnassa yhden kosketuksen periaatteella. Tämä tarkoittaa sitä, että poliisi määräisi aina kun on mahdollista rikoksesta sakkorangaistuksen heti tapahtumapaikalla tai laatisi asiasta esitutkintapöytäkirjan syyteharkintaa varten. Mikäli asiaa ei pystytä partion toimesta hoitamaan päätökseen asti, tulisi ainakin rikoksesta epäilty pyrkiä kuulustelemaan heti tapahtumapaikalla. Olisi mielenkiintoista jatkossa tietää, onko pilottihankkeella ollut sen tavoitteiden mukaisia vaikutuksia. Jatkotutkimusehdotuksena olisi, että muutaman vuoden kuluuttua selvittäisiin, onko suppean esitutkinnan käyttäminen Lounais-Suomen

poliisilaitoksen kenttätoiminnassa lisääntynyt ja onko kenttähenkilöstön laatimien esitutkintapöytäkirjojen määrä kasvanut. Lisäksi jatkotutkimusta voisi tehdä siitä, onko kenttähenkilöstö suorittanut epäillyn kuulustelun niissä tapauksissa, kun tapausta ei ole voitu partion toimesta muutoin hoitaa loppuun saakka.

LÄHTEET

Ajokorttilaki 29.4.2011/386 muutoksineen

Ehtamo, M. & Kontrovskaja, V. 2020. Suppea esitutkinta lainsäädännöstä poliisin päivittäistoimintaan. AMK-opinnäytetyö. Poliisiammattikorkeakoulu. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/333521/ON_Ehtamo_Kontrovskaja.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Esitutkintalaki 22.7.2011/805 muutoksineen

Fredman, M., Kanerva, J., Tolvanen, M. & Viitanen, M. 2020. Esitutkinta ja pakkokeinot. 6 uud. p. Helsinki: Alma Talent. Viitattu 25.4.2021. <https://samk.finna.fi/Record/satakirjastot.1352599>

Hallintolaki 6.6.2003/434 muutoksineen

HE 222/2010 vp. Hallituksen esitys eduskunnalle esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännön uudistamiseksi

HE 177/2018 vp. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi esitutkintalain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2015. Tutki ja kirjoita. 20. uud. p. Porvoo: Bookwell Oy

Kananen, J. 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Viitattu 2.4.2021. <https://samk.finna.fi/Record/samk.991263786605968>

Kautto, T. 2021. Katsaus suppeaan esitutkintaan Jyväskylän poliisiasemalla: kokemuksia valvonta- ja hälytystoiminnasta sekä esikäsittelyryhmästä. AMK-opinnäytetyö. Poliisiammattikorkeakoulu. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/463964/ON_Kautto.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Keinänen, A. & Vääänen, U. 2016. Empiirinen oikeustutkimus – mitä ja milloin? Teoksessa T. Miettinen. Oikeustieteellinen opinnäyte: artikkeleita oikeustieteellisten opinnäytteiden vaatimuksista, metodista ja arvostelusta. Espoo: Edita Publishing Oy, 246-271. Viitattu 7.4.2021. <https://samk.finna.fi/Record/samk.991256456605968>

KKO 2016:42

Kontio, K. 2021. Suppea esitutkinta ja yhden kosketuksen periaate. Koulutusmateriaali suppean esitutkinnan pilottiryhmille 12.11.2020.

Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 11.7.1997/689 muutoksineen

Laki sakon ja rikesakon määräämisestä 27.8.2010/754 muutoksineen

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621 muutoksineen

Liikennevakuutuslaki 17.6.2016/460 muutoksineen

Länsi-Suomen syyttäjänviraston ja Lounais-Suomen poliisilaitoksen esitutkin-
tayhteistyön pelisääntökirja. Ohje 2018. Turku.

Mäenpää, O. 2008. Julkisuusperiaate. Helsinki: WSOYpro. Viitattu
30.4.2021. [https://verkkokirjahylly-almatalent-fi.lillukka.samk.fi/teos/EAG-
BHXCTDG#/kohta:156/piste:b3698](https://verkkokirjahylly-almatalent-fi.lillukka.samk.fi/teos/EAG-BHXCTDG#/kohta:156/piste:b3698)

Peltoniemi, T. 2017. Lohjan poliisin kenttäpartioiden suorittama suppea esi-
tutkinta vuosina 2015 ja 2016. AMK-opinnäytetyö. Poliisiammattikorkeakoulu.
[https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/133449/ON_Pelto-
niemi_Teemu.pdf.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/133449/ON_Peltoniemi_Teemu.pdf.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

Pilottiryhmän tekemät tapaukset 2021. Aineisto tutkimuksen tekijän hallussa.

Poliisiasiain tietojärjestelmän käyttöohje. 2020.

Poliisihallituksen käsikirja esitutkintapöytäkirjan laadinnasta. 2016. POL-
2016-8514.

Poliisihallituksen käsikirja rangaistusten määräämiseksi sakon ja rikesakon
määräämisestä annetun lain mukaisessa sakkomenettelyssä, osa I, yleinen
osa. 2019. POL-2019-13145

Poliisihallituksen käsikirja rangaistusten määräämiseksi sakon ja rikesakon
määräämisestä annetun lain mukaisessa sakkomenettelyssä, osa III, liitetau-
lukot. 2019. POL-2019-13145

Poliisihallituksen ohje liikennerikostutkinnasta. 2020. POL-2020-27924.

Poliisihallituksen ohje puhalluskokeesta, sylkitestistä ja henkilönkatsastuk-
sesta rattijuopumustapauksissa. 2014. POL-2014-9220. (Ohjeen voimassa-
oloa on jatkettu 1.1.2022 asti).

Poliisihallituksen ohje rikosperusteisen ajokieltoasian käsittelystä. 2020.
POL-2019-10957.

Poliisin www-sivut. 2021. Viitattu 8.6.2021. www.poliisi.fi

Rantaeskola, S. 2014. Esitutkintalaki – kommentaari. Tampere: Poliisiammat-
tikorkeakoulu. Viitattu 27.4.2021. [https://samk.finna.fi/Re-
cord/samk.991225286605968](https://samk.finna.fi/Record/samk.991225286605968)

Rantala, J. 2020. Vakuutusoppi. 13. uud. p. Helsinki: Finva. Viitattu 5.5.2021.
<https://samk.finna.fi/Record/samk.991374803405968>

Rautio, I., Ojala, T., Nuutila, A., Nuotio, K., Melander, S., Majanen, M., Lappi-Seppälä, T., Koskinen, P., Hakamies, K. & Helenius, D. 2004a. Rikosoikeus. Päivittyvä aineisto. Otsikon liikenne rikokset alla. Helsinki: Sanoma Pro 2004- Helsinki: Talentum Media, Helsinki: Alma Talent. Viitattu 1.6.2021. <https://samk.finna.fi/Record/samk.991042716605968>

Rautio, I., Ojala, T., Nuutila, A., Nuotio, K., Melander, S., Majanen, M., Lappi-Seppälä, T., Koskinen, P., Hakamies, K. & Helenius, D. 2004b. Rikosoikeus. Päivittyvä aineisto. Otsikon varkaus, kavallus ja luvaton käyttö alla. Helsinki: Sanoma Pro 2004- Helsinki: Talentum Media, Helsinki: Alma Talent. Viitattu 1.6.2021. <https://samk.finna.fi/Record/samk.991042716605968>

Rautio, I., Ojala, T., Nuutila, A., Nuotio, K., Melander, S., Majanen, M., Lappi-Seppälä, T., Koskinen, P., Hakamies, K. & Helenius, D. 2004c. Rikosoikeus. Päivittyvä aineisto. Otsikon huumausainerikokset alla. Helsinki: Sanoma Pro 2004- Helsinki: Talentum Media, Helsinki: Alma Talent. Viitattu 1.6.2021. <https://samk.finna.fi/Record/samk.991042716605968>

Rikoslaki 19.12.1889/39 muutoksineen

Tilastokeskuksen www-sivut. 2021. Viitattu 8.6.2021. www.findikaattori.fi

Tolvanen, M. Kukkonen, R. 2011. Esitutkinta- ja pakkokeino-oikeuden perusteet. Helsinki: Talentum. Viitattu 7.5.2021. <https://samk.finna.fi/Record/samk.991135976605968>

VKS 2020:2. Valtakunnansyyttäjän ohje rikosasioiden nopeasta käsittelystä. 2020. <https://syyttajalaitos.fi/vks-2020-2-rikosasioiden-nopea-kasittely>

TARKASTUSLISTA

Palauta lista jutun yhteydessä tutkinnanjohtajalle

Rikosilmoitusnumero: 5650/R/31/21

Epäilty: KUUSELA, Mikko Matti

Rikosnimike: Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen

Tutkinnan aloituspäivämäärä	8.6.2021
ATJ Syöttö tehty ja rikosnimike vastaa ilmoitusta	☐ Ei liity juttuun ☒ Kyllä ☐ Ei
REKISTERÖITY	☐ Rekisteröity aiemmin ☒ Kyllä ☐ Ei
OTETTU DNA	☐ Otettu aiemmin ☒ Kyllä ☐ Ei
OMAISUUS	☒ Ei liity juttuun
ETSINTÄKUULUTETTU	☐ Kyllä ☐ Ei
JUTUSSA OLEVAT PAKKOKKEINOT Henkilöön liittyvät: <u>HKY</u> Omaisuuteen liittyvät: Oikeudelle:	
TEK TULOSTETTU	☒ Ei liity juttuun ☐ Kyllä ☐ Ei
LUOKITELTU	☒ Kyllä ☐ Ei
Rikoshyöty	☒ Jutussa ei ole rikoshyötyä
VARTIJA-, JÄRJESTYKSENVALVOJA- JA TURVASUOJAAKORTTI: Vartijakortti: ☐ Kyllä ☒ Ei Järjestyksenvalvojakortti: ☐ Kyllä ☒ Ei Turvasuojaajakortti: ☐ Kyllä ☒ Ei	
ASELUVAT: Epäilyllä on aseenkantolupa:	☐ Kyllä ☒ Ei

08.06.2021

5650/R/31/21

Asia:

1 TÖRKEÄ LIIKENNETURVALLISUUDEN VAARANTAMINEN
TI 08.06.2021/08.43
RAUMA

Tapahtuma-aika:

TI 08.06.2021/08.43

Paikkakunta:

RAUMA

Rikoksesta epäilty :

KUUSELA, MIKKO MATTI

30.04.1974

ASIA: 1 08.06.2021 MONTONEN, TUOMAS
VANHEMPI RIK.KONST.

Lähetetty syyttäjälle

RAUMA

08.06.2021

Lisätietoja:

Tuomas Montonen
vanhempi rikoskonstaapeli

Päätöksestä on ilmoitettu

- Asianomistaja
- Rikoksesta epäilty
- Muu

Nro 5650/R/31/21

Pvm 8.6.2021

Rikoksesta epäilty Sukunimi etunimet syntymäaika, ulkomaalaisen kansalaisuus	Rikos tai tapahtuma rikosnimike/tapahtuma tapahtumapaikka ja -aika	Lisämerkintä nuori henkilö, pidätettynä, vangittuna, haastettu
KUUSELA, Mikko Matti 30.4.1974	1. Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen Raumalla 8.6.2021	Ajokiellossa

Asianomistajan nimi		
<p>NOPEA ☐ Jatkuu</p> ☐ Sovitteluun ☒ Kirjalliseen menettelyyn:		
Suostumuksen ja vastauksen määräpäivä: _____ Tuomion antopäivä ja -aika: _____ Pääkäsitteilypäivä ja -aika: _____		
Lisätietoja	Voimassa olevat pakkokeinot, alkamispäivämäärä ☐ takavarikko ☐ jäljentäminen ☐ vakuustakavarikko ☐ matkustuskielto ☐ ☐ pöytäkirjassa on liitteitä kpl	
Virallisen syyttäjän nimi (merkitään mikäli syyttäjä on erikseen määrätty)		
Viite	Viitataan esitutkintapöytäkirjaan nro	Rikoksesta epäilty
☐ Jatkuu		

 SM-2001-01901/TU-42
428.184.02.008/01.06.2020

RIKOSTUTKINTA 8 RAUMA

8.6.2021

5650/R/31/21

Ilmoitustiedot:

Tutkija: MONTONEN, TUOMAS
Tutkija: ANTTILA, JANI
Ilmoitusaika: 08.06.2021
Vastaanottaja: MONTONEN, TUOMAS
Ilmoitustapa: HENKILÖKOHTAISESTI

Asianimike:

1 TÖRKEÄ LIIKENNETURVALLISUUDEN VAARANTAMINEN
NOPEUSRAJOITUSTEN RIKKOMINEN Lkm: 1
TI 08.06.2021/08.43
RAUMA

Tapahtuma-aika: TI 08.06.2021/08.43
Tapahtumaosoite: KODISJOENTIE
Paikkakunta: 684/RAUMA

Rikoksesta epäilty :

Nimi: KUUSELA, MIKKO MATTI 30.04.1974
Asia: 1

Selostus:

RAUMA. Mikko Kuuselan epäillään syyllistyneen törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen Kodisjoentiellä.

Partio 140 Montonen/Anttila ajoi Kodisjoentietä keskustan suunnasta, kun Lähdepellon kohdalla partiota vastaan tuli henkilöauto silminnähden kovaa ylinopeutta. Tutka näytti vastaan tulevan ajoneuvon nopeudeksi 129 km/h (varmuusvähennys 3 km/h huomioitu). Alueella nopeusrajoitus on 60 km/h.

Partio kytki pysäytysvalon päälle ja kääntyi ajoneuvon perään. Ajoneuvon rekisterinumero oli AER-357. Ajoneuvo pysähtyi tien sivuun ja kuljettajaksi ilmeni Mikko Kuusela. Kuusela myönsi ajaneensa kovaa ylinopeutta. Hän puhalsi alkometriin 0 promillea.

Tapahtuma-aikaan oli valoisaa ja tien pinta oli kuiva. Muuta liikennettä ei ollut. Kuusela oli liikkeellä yksin. Kuusela kuljetettiin Rauman poliisiasemalle, jossa hänet kuulusteltiin ja rekisteröitiin. Hänelle annettiin tiedoksi väliaikainen ajokielto ja päätös väliaikaisen ajokiellon voimassapitämisestä. Kuuselan ajokortti otettiin poliisin haltuun.

Ajoneuvo:

RIKOKSEN TEKOVÄLINE

Luokka: HENKILÖAUTO
Rekisteritunnus: AER-357
Merkki: BMW
Malli: 320

LOUNAIS-SUOMEN
POLIISILAITOS

TUTKINTAILMOITUS
SUPPEA ESITUTKINTA

Sivu 2 (2)

RIKOSTUTKINTA 8 RAUMA

8.6.2021

5650/R/31/21

Väri: PUNAINEN
Vuosimalli: 2016
Valmistenumero: RT56445906485490UR34535
Vakuutusyhtiö: FENNIA
Kansallisuus: SUOMI

Kuulustelupöytäkirja

suppeassa esitutkinnassa

ETplk:n sivun nro 4.
5650/R/31/21
Epäilty
Kuul. plk:n sivun nro 1

Poliisilaitos	LOUNAI-SUOMEN POLIISILAITOS	Kuulusteltavan asema	RIKOKSESTA EPÄILTY
Kuulustelupaikka	RAUMAN POLIISIASEMA	Rikosilmoitusnumero	5650/R/31/21
Rikos/tapahtuma	TÖRKEÄ LIIKENNETURVALLISUUDEN VAARANTAMINEN		

Kuulusteltavan henkilötiedot

Syntymäaika		Henkilöllisyys todettu	AJOKORTTI
Sukunimi	KUUSELA	Etunimet	MIKKO MATTI
Kansalaisuus	SF	Kotikunta	RAUMA
Ammatti	MAALARI		
Puhallusaika (ja laitenro)	08.06.2021 KLO 08:45 (140)	Ajoneuvon merkki ja malli	BMW 320
Puhalluskoe	0 o/oo		
Ajoneuvon rekisterinumero	AER-357		
Vakuutusyhtiö	FENNIA		

Kuulustelun alkuaika	08.06.2021 09:10
Kuulustelija	TUOMAS MONTONEN
Virkanimike	VANHEMPI RIKOSKONSTAPELI
Kuulustelukieli	SUOMI

Ilmoitukset

Ennen kuulustelua on ilmoitettu:

ASEMA ESITUTKINNASSA (ETL 4:9)

MISTÄ TEOSTA MINUA EPÄILLÄÄN (ETL 7:10.2)

OIKEUDESTA OLLA MYÖTÄVAIKUTTAMATTA RIKOKSEN SELVITTÄMISEEN, JOSTA MINUA EPÄILLÄÄN (ETL 4:3)

KIELELLISISTÄ OIKEUKSISTA (ETL 4:12 JA 4:13)

OIKEUDESTA KÄYTTÄÄ AVUSTAJAA (ETL 11:2)

Kuulustelukertomus

OLIN TÄNÄÄN AAMULLA YKSIN LIIKKEELLÄ OMISTAMALLANI HENKILÖAUTOLLA AER-357 KODISJOENTIELLÄ KOHTI RAUMAN KESKUSTAA. LÄHDEPELLON KOHDALLA POLIISIT AJOIVAT MINUA VASTAAN JA KYTKIVÄT PYSÄYTYSVALON PÄÄLLE. PYSÄHDYIN TIEN SIVUUN. POLIISIT KERTOIVAT TUTKAN NÄYTTÄNEEN 129 KM/H. MYÖNNÄN LUKEMAN OIKEAKSI. EN OIKEIN TIEDÄ MIKSI AJOIN NIIN KOVAA, KOSKA KIIRE MINULLA EI OLLUT. TIESIN, ETTÄ NOPEUSRAJOITUS ALUEELLA OLI 60 KM/H. TAPAHTUMA-AIKAAN OLOSUHTEET OLIVAT HYVÄT, EIKÄ MUUTA LIIKENNETTÄ OLLUT. MINUT MÄÄRÄTTIIN VÄLIAIKAISEEN AJOKIELTOON JA OLEN SAANUT TIEDOKSI PÄÄTÖKSEN AJOKIELLON VOIMASSAPITÄMISESTÄ. TUNNUSTAN SYYLLISTYNEENI TÖRKEÄÄN LIIKENNETURVALLISUUDEN VAARANTAMISEEN KULJETTAMALLA HENKILÖAUTOA 129 KM/H ALUEELLA, JOSSA NOPEUSRAJOITUS ON 60 KM/H. SUOSTUN KIRJALLISEEN MENETTELYYN.

Päiväsakon suuruuteen vaikuttavat tiedot

Lisätiedot

Kuulusteltavan kannanotot

Kuulusteltavan kanta kirjalliseen menettelyyn:

SUOSTUN KIRJALLISEEN MENETTELYYN. ASIA KÄSITELLÄÄN OIKEUDESSA ILMAN HENKILÖKOHTAISTA LÄSNÄOLOANI.

5650/R/31/21

5.

MINULLE ON ANNETTU TIETO SUOSTUMUKSENI MERKITYKSESTÄ JA SEN PERUUTTAMISEN
MAHDOLLISUUDESTA (ETL 1:2.4 4. KOHTA, EPA 1:2.1 10. KOHTA)

Kuulusteltavan kanta sovitteluun:

Kuulustelun pääsisältö

EN KIISTÄ ILMOITUKSEN OIKEELLISUUTTA

Kuulustelun päättymisaika: 08.06.2021 09:23

Luettu, annettu tarkastettavaksi ja hyväksytyy

Mikko Kuusela

Kuulustelija / Vakuudeksi

[Handwritten signature]

Kuulustelutodistaja

Muut läsnäolijat

REKISTERÖINTIMERKINNÄT

Mikko Kuusela rekisteröitiin poliisin tuntomerkkirekisteriin ja otettiin DNA.

MUUT MERKINNÄT

Mikko Kuuselalle annettiin 8.6.2021 tiedoksi poliisimiehen määräys väliaikaisesta ajokiellosta ja päätös väliaikaisen ajokiellon voimassa pitämisestä.

Tuomas Montonen
vanhempi rikoskonstaapeli

TARKASTUSLISTA

Palauta lista jutun yhteydessä tutkinnanjohtajalle

Rikosilmoitusnumero: 5650/R/27/21

Epäilty: LEHTOLA, Jari Matti

Rikosnimike: Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta

Tutkinnan aloituspäivämäärä	25.5.2021
ATJ Syöttö tehty ja rikosnimike vastaa ilmoitusta	☐ Ei liity juttuun ☒ Kyllä ☐ Ei
REKISTERÖITY	☒ Rekisteröity aiemmin ☐ Kyllä ☐ Ei
OTETTU DNA	☒ Otettu aiemmin ☐ Kyllä ☐ Ei
OMAISUUS ETSINTÄKUULUTETTU	☒ Ei liity juttuun ☐ Kyllä ☐ Ei
JUTUSSA OLEVAT PAKKOKKEINOT Henkilöön liittyvät: Omaisuuteen liittyvät: Oikeudelle:	
TEK TULOSETTU	☒ Ei liity juttuun ☐ Kyllä ☐ Ei
LUOKITELTU	☒ Kyllä ☐ Ei
Rikoshyöty	☒ Jutussa ei ole rikoshyötyä
VARTIJA-, JÄRJESTYKSENVALVOJA- JA TURVASUOJAAKORTTI: Vartijakortti: Järjestyksenvalvojakortti: Turvasuojaajakortti:	☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Kyllä ☒ Ei
ASELUVAT: Epäillyllä on aseenkantolupa:	☐ Kyllä ☒ Ei

25.05.2021

5650/R/27/21

Asia:

1 KULKUNEUVON KULJETTAMINEN OIKEUDETTA
TI 25.05.2021/11.03
RAUMA

Tapahtuma-aika: TI 25.05.2021/11.03
Paikkakunta: RAUMA

Rikoksesta epäilty :

LEHTOLA, JARI MATTI

11.12.2002

ASIA: 1 25.05.2021 MONTONEN, TUOMAS
VANHEMPI RIK.KONST.

Lähetetty syyttäjälle

RAUMA

25.05.2021

Lisätietoja:

Tuomas Montonen
vanhempi rikoskonstaapeli

Päätöksestä on ilmoitettu

- Asianomistaja
- Rikoksesta epäilty
- Muu

Nro 5650/R/27/21

Pvm 25.5.2021

Rikoksesta epäilty Sukunimi etunimet syntymäaika, ulkomaalaisen kansalaisuus	Rikos tai tapahtuma rikosnimike/tapahtuma tapahtumapaikka ja -aika	Lisämerkintä nuori henkilö, pidätettynä, vangittuna, haastettu
LEHTOLA, <u>Jari</u> Matti 11.12.2002	1. Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta Raumalla 25.5.2021	18-20-vuotias, ajokiellossa

Asianomistajan nimi		
NOPEA ☐ Jatkuu		
☐ Sovitteluun ☒ Kirjalliseen menettelyyn:		
Suostumuksen ja vastauksen määräpäivä: _____ Tuomion antopäivä ja -aika: _____ Pääkäsitteilypäivä ja -aika: _____		
Lisätietoja	Voimassa olevat pakkokeinot, alkamispäivämäärä ☐ takavarikko ☐ jäljentäminen ☐ vakuustakavarikko ☐ matkustuskielto ☐ ☐ pöytäkirjassa on liitteitä kpl	
Virallisen syyttäjän nimi (merkitään mikäli syyttäjä on erikseen määrätty)		
Viite	Viitataan esitutkintapöytäkirjaan nro	Rikoksesta epäilty
☐ Jatkuu		

 SM-2001-01901/Tu-42
 428.184.02.008/01.06.2020

RIKOSTUTKINTA 8 RAUMA

25.05.2021

5650/R/27/21

Ilmoitustiedot:

Tutkija: MONTONEN, TUOMAS
Ilmoitusaika: 25.05.2021/11.03
Vastaanottaja: MONTONEN, TUOMAS
Ilmoitustapa: HENKILÖKOHTAISESTI

Asianimike:

- 1 KULKUNEUVON KULJETTAMINEN OIKEUDETTA
Kuljetti ajokiellon aikana yleisellä tiellä moottorikäyttöistä ajoneuvoa ilman vaadittavaa ajo-oikeutta Lkm: 1
TI 25.05.2021/11.03
RAUMA

Tapahtuma-aika: TI 25.05.2021/11.03
Tapahtumaosoite: OTTILANTIE
Paikkakunta: 684/RAUMA

Rikoksesta epäilty :

Nimi: LEHTOLA, JARI MATTI 11.12.2002
Asia: 1

Selostus:

RAUMA. Jari Lehtolan epäillään syyllistyneen kulkuneuvon kuljettamiseen oikeudetta Raumalla 25.5.2021.

Partio 140 Montonen/Anttila pysäytti Ottilantiellä ajoneuvon SKY-321, jota kuljetti Jari Lehtola. Lehtola puhalsi alkometriin 0 promillea. Lehtola kertoi, ettei hänellä ole voimassaolevaa ajo-oikeutta.

Lehtola on määrätty ajokieltoon 11.5.2019. Hänellä on viimeisen vuoden aikana 8 aikaisempaa kulkuneuvon kuljettamista oikeudetta.

Lehtola kuulusteltiin ja hänelle annettiin tiedoksi poliisimiehen määräys väliaikaisesta ajokiellosta.

Ajoneuvo:

RIKOKSEN TEKOVÄLINE

Luokka: HENKILÖAUTO
Rekisteritunnus: SKY-321
Merkki: FORD
Malli: FOCUS
Vuosimalli: 2003
Valmistenumero: SGSDLSJL4549684083430RF
Vakuutusyhtiö: IF
Kansallisuus: SUOMI

Kuulustelupöytäkirja

suppeassa esitutkinnassa

ETplk:n sivun nro 3
5650/R/27/21
Epäilty
Kuul. plk:n sivun nro 1

Poliisilaitos	LOUNAI-SUOMEN POLIISILAITOS	Kuulusteltavan asema	RIKOKSESTA EPÄILTY
Kuulustelupaikka	RAUMA, OTTILANTIE/AUTO 140	Rikosilmoitusnumero	5650/R/27/21
Rikos/tapahtuma	KULKUNEUVON KULJETTAMINEN OIKEUDETTA		

Kuulusteltavan henkilötiedot

Syntymäaika			
Sukunimi	LEHTOLA	Etunimet	JARI MATTI
Kansalaisuus	SF	Kotikunta	RAUMA
Ammatti	MUURARI		

Puhallusaika (ja laitenro)	25.05.2021 KLO 11:04 (140)	Ajoneuvon merkki ja malli	FORD FOCUS
Puhalluskoe	0 o/oo		
Ajoneuvon rekisterinumero	SKY-321		
Vakuutusyhtiö	IF		

Kuulustelun alkuaika 25.05.2021
11:06

Kuulustelukieli SUOMI

Ilmoitukset

Ennen kuulustelua on ilmoitettu:

ASEMA ESITUTKINNASSA (ETL 4:9)

MISTÄ TEOSTA MINUA EPÄILLÄÄN (ETL 7:10.2)

OIKEUDESTA OLLA MYÖTÄVAIKUTTAMATTA RIKOKSEN SELVITTÄMISEEN, JOSTA MINUA EPÄILLÄÄN (ETL 4:3)

KIELELLISISTÄ OIKEUKSISTA (ETL 4:12 JA 4:13)

OIKEUDESTA KÄYTTÄÄ AVUSTAJAA (ETL 11:2)

Kuulustelukertomus

OLIN ÄSKEN LIIKKEELLÄ OMISTAMALLANI HENKILÖAUTOLLA SKY-321 RAUMALLA OTTILANTIELLÄ, KUN POLIISIT PYSÄYTTIVÄT MINUT. OLEN MENETTÄNYT AJO-OIKEUDEN VUONNA 2019. MINULLA ON VIIMEISEN VUODEN AIKANA USEITA KULKUNEUVON KULJETTAMISIA OIKEUDETTA, MUTTA EN MUISTA TARKKAA MÄÄRÄÄ. TUNNUSTAN SYYLLISTYNEENI KULKUNEUVON KULJETTAMISEEN OIKEUDETTA KULJETTAMALLA HENKILÖAUTOA ILMAN AJO-OIKEUTTA AJOKIELLON AIKANA. SUOSTUN ASIASSA KIRJALLISEEN MENETTELYYN.

Päiväsakon suuruuteen vaikuttavat tiedot

Elatusvelvollisuustietoni ovat pysyneet muuttumattomina edellisen vahvistetun verotuksen jälkeen

Tulotietoni ovat pysyneet olennaisesti muuttumattomina edellisen vahvistetun verotuksen jälkeen

Lisätiedot

Kuulusteltavan kannanotot

Kuulusteltavan kanta kirjalliseen menettelyyn:

SUOSTUN KIRJALLISEEN MENETTELYYN. ASIA KÄSITELLÄÄN OIKEUDESSA ILMAN HENKILÖKOHTAISTA LÄSNÄOLOANI.

MINULLE ON ANNETTU TIETO SUOSTUMUKSENI MERKITYKSESTÄ JA SEN PERUUTTAMISEN MAHDOLLISUUDESTA (ETL 1:2.4 4. KOHTA, EPA 1:2.1 10. KOHTA)

Kuulusteltavan kanta sovitteluun:

Kuulustelun pääsisältö

5650/R/27/21

4.

EN KIISTÄ ILMOITUKSEN OIKEELLISUUTTA

Kuulustelun päättymisaika: 25.05.2021 11:12

Luettu, annettu tarkastettavaksi ja hyväksytty

Jari Lehtola

Kuulustelija / Vakuudeksi

Kuulustelutodistaja

Muut läsnäolijat

PAKKOKEINOT

Ei pakkokeinoja

REKISTERÖINTIMERKINNÄT

Ei rekisteröintejä

MUUT MERKINNÄT

Jari Lehtolalle annettiin tiedoksi poliisimiehen määräys väliaikaisesta ajokiellosta.

Tuomas Montonen
vanhempi rikoskonstaapeli

TARKASTUSLISTA

Palauta lista jutun yhteydessä tutkinnanjohtajalle

Rikosilmoitusnumero: 5650/R/32/21

Epäilty: LAHTI, Mirva Anneli

Rikosnimike: Näpistys

Tutkinnan aloituspäivämäärä	9.6.2021
ATJ Syöttö tehty ja rikosnimike vastaa ilmoitusta	☒ Ei liity juttuun ☐ Kyllä ☐ Ei
REKISTERÖITY	☐ Rekisteröity aiemmin ☐ Kyllä ☒ Ei
OTETTU DNA	☐ Otettu aiemmin ☐ Kyllä ☒ Ei
OMAISUUS	☒ Ei liity juttuun
ETSINTÄKUULUTETTU	☐ Kyllä ☐ Ei
JUTUSSA OLEVAT PAKKOKKEINOT Henkilöön liittyvät: Omaisuuteen liittyvät: Oikeudelle:	
TEK TULOSTETTU	☒ Ei liity juttuun ☐ Kyllä ☐ Ei
LUOKITELTU	☒ Kyllä ☐ Ei
Rikoshyöty	☒ Jutussa ei ole rikoshyötyä
VARTIJA-, JÄRJESTYKSENVALVOJA- JA TURVASUOJAAKORTTI: Vartijakortti: Järjestyksenvalvojakortti: Turvasuojaajakortti:	☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Kyllä ☒ Ei
ASELUVAT: Epäillyllä on aseenkantolupa:	☐ Kyllä ☒ Ei

09.06.2021

5650/R/32/21

Asia:

1 NÄPISTYS
KE 09.06.2021/11.00
RAUMA

Tapahtuma-aika:
Paikkakunta:

KE 09.06.2021/11.00
RAUMA

Asianomistaja:

OSUUSKAUPPA KEULA PRISMA RAUMA

ASIA: 1

Rikoksesta epäilty :

LAHTI, MIRVA ANNELI

15.06.1974

ASIA: 1 09.06.2021 MONTONEN, TUOMAS
VANHEMPI RIK.KONST.

Lähetetty syyttäjälle

RAUMA

09.06.2021

Lisätietoja:

Tuomas Montonen
vanhempi rikoskonstaapeli

Päätöksestä on ilmoitettu

Asianomistaja
 Rikoksesta epäilty
 Muu

Nro 5650/R/32/21

Pvm 9.6.2021

Rikoksesta epäilty Sukunimi etunimet syntymäaika, ulkomaalaisen kansalaisuus	Rikos tai tapahtuma rikosnimike/tapahtuma tapahtumapaikka ja -aika	Lisämerkintä nuori henkilö, pidätettynä, vangittuna, haastettu
LAHTI, Mirva Anneli 15.6.1974	1. Näpistys Raumalla 9.6.2021	Pöytäkirja osittain <div style="border: 2px solid red; padding: 5px; display: inline-block;"> SALASSA PIDETTÄVÄ JulkL (621/1999) 24.1 §:n 23 ja 26 k L (___ / ___) §:n ___ k </div> - Salassa pidettävät kohdat merkitty hakasulkein sivuilla 4 ja 7

Asianomistajan nimi Osuuskauppa Keula, Prisma Rauma/edustaa Lauri Mikkonen		
NOPEA		
☐ Jatkuu		
☐ Sovitteluun ☒ Kirjalliseen menettelyyn:		
Suostumuksen ja vastauksen määräpäivä:		Tuomion antopäivä ja -aika:
Pääkäsitteypäivä ja -aika:		
Lisätietoja	Voimassa olevat pakkokeinot, alkamispäivämäärä ☐ takavarikko ☐ jäljentäminen ☐ matkustuskielto ☐	
	☐ vakuustakavarikko ☒ pöytäkirjassa on liitteitä 1 kpl	
Virallisen syyttäjän nimi (merkitään mikäli syyttäjä on erikseen määrätty)		
Viite	Viitataan esitutkintapöytäkirjaan nro	Rikoksesta epäilty
☐ Jatkuu		

 SM-2001-01901/Tu-42
 428.184.02.008/01.06.2020

RIKOSTUTKINTA 8 RAUMA

14.06.2021

5650/R/32/21

Ilmoitustiedot:

Tutkija: MONTONEN, TUOMAS
Tutkija: ANTTILA, JANI
Ilmoitusaika: 09.06.2021/11.05
Vastaanottaja: MONTONEN, TUOMAS
Ilmoitustapa: MUU

Asianimike:

1 NÄPISTYS
ANASTI TOISEN HALLUSTA IRTAINTA OMAISUUTTA. OTTAEN HUOMIOON
OMAISUUDEN VÄHÄINEN ARVO TEKO ON KOKONAISUUTENA
ARVOSTELLEN VÄHÄINEN. Lkm: 1
KE 09.06.2021/11.00
RAUMA

Tapahtuma-aika: KE 09.06.2021/11.00
Tapahtumaosoite: KAUPPATIE 2
Paikkakunta: 684/RAUMA

Asianomistaja:

Nimi: OSUUSKAUPPA KEULA, PRISMA RAUMA 0138753-4
Asia: 1 Vaatii rangaistusta
Edustaja/Toiminnasta vastaava:
MIKKONEN, LAURI

Rikoksesta epäilty :

Nimi: LAHTI, MIRVA ANNELI 15.06.1974
Asia: 1

Osaisena asiassa:

Nimi: MIKKONEN, LAURI 10.09.1964
Asia: 1

Selostus:

RAUMA. Mirva Lahden epäillään syyllistyneen näpistykseen Rauman Prismassa.

Partio 140 Montonen/Anttila sai tehtävän Rauman Prismaan, jossa vartija oli ottanut näpistelijän kiinni.

Paikalla selvisi, että Mirva Lahti oli tullut myymälään ja kerännyt siellä vaatteita, jotka laittanut reppuunsa. Tämän jälkeen Lahti oli kävellyt kassalinjojen ohi maksamatta tuotteita. Vartija otti Lahden kiinni kassalinjojen jälkeen.

Lahden repusta löytyi myymälästä anastetut 2 hupparia, t-paita ja pitkähihainen paita, joiden myyntihinta yhteensä 82,75 euroa. Tuotteista oli revitty hälyttimet irti.

LOUNAIS-SUOMEN
POLIISILAITOS

TUTKINTAILMOITUS
SUPPEA ESITUTKINTA

Sivu 2 (2)

RIKOSTUTKINTA 8 RAUMA

14.06.2021

5650/R/32/21

joten ne eivät olleet enää myyntikuntoisia.
Tuotteiden veroton hinta 66,70 euroa.

Lahti kuulusteltiin partion toimesta.

9.6.2021

Osuuskauppa Keula/Lauri Mikkonen kertoi puhelimesta konstaapeli Montoselle, että vaatii asiassa rangaistusta, sekä korvauksena myyntikelvottomaksi menneiden tuotteiden verottoman arvon 66,70 euroa. Mikkonen pyytää syyttäjää ajamaan vaatimuksia puolestaan ja suostuu kirjalliseen menettelyyn.

Kuulustelupöytäkirja

suppeassa esitutkinnassa

ETptk:n sivun nro 4
5650/R/32/21
Epäilty
Kuul. ptk:n sivun nro 1

Poliisilaitos	LOUNAI-SUOMEN POLIISILAITOS	Kuulusteltavan asema	RIKOKSESTA EPÄILTY
Kuulustelupaikka	POLIISIAUTO 140	Rikosilmoitusnumero	5650/R/32/21
Rikos/tapahtuma	NÄPISTYS		

Kuulusteltavan henkilötiedot

Syntymäaika		Henkilöllisyys todettu	PASSI
Sukunimi	LAHTI	Etunimet	MIRVA ANNELI
Kansalaisuus	SF	Kotikunta	RAUMA
Ammatti	TYÖTÖN		

Kuulustelun alkuaika	09.06.2021 11:30
Kuulustelija	TUOMAS MONTONEN
Virkanimike	VANHEMPI RIKOSKONSTAPELI
Kuulustelukieli	SUOMI

SALASSA PIDETTÄVÄ

Julkl (621/1999) 24.1 §:n 23 k

L (___ / ___) §:n ___ k

Ilmoitukset

Ennen kuulustelua on ilmoitettu:

ASEMA ESITUTKINNASSA (ETL 4:9)

MISTÄ TEOSTA MINUA EPÄILLÄÄN (ETL 7:10.2)

OIKEUDESTA OLLA MYÖTÄVAIKUTTAMATTA RIKOKSEN SELVITTÄMISEEN, JOSTA MINUA EPÄILLÄÄN (ETL 4:3)

KIELELLISISTÄ OIKEUKSISTA (ETL 4:12 JA 4:13)

OIKEUDESTA KÄYTTÄÄ AVUSTAJAA (ETL 11:2)

Kuulustelukertomus

MENIN TÄNÄÄN RAUMAN PRISMAAN JA KERÄSIN MYYMÄLÄSTÄ VAATTEITA. REVIN VAATTEISTA HÄLYTTIMET IRTI JA LAITTOIN VAATTEET REPPUUNI. TÄMÄN JÄLKEEN KÄVELIN KASSALINJOJEN OHI MAKSATTA TUOTTEITA, JONKA JÄLKEEN VARTIJA OTTI MINUT KIINNI. ANASTAMANI VAATTEET LÖYTIVÄT REPUSTANI. TUNNUSTAN SYYLLISTYNEENI NÄPISTYKSEEN EDELLÄ KUVATULLA TAVALLA. MINULLA EI OLLUT RAHAA MAKSAA TUOTTEITA, KOSKA SAAMANI TUET EIVÄT RIITÄ KUNNOLLA EDES ASUMISEEN. SUOSTUN ASIASSA KIRJALLISEEN MENETTELYYN.

Päiväsakon suuruuteen vaikuttavat tiedot

Elatusvelvollisuustietoni ovat pysyneet muuttumattomina edellisen vahvistetun verotuksen jälkeen

Tulotietoni ovat pysyneet olennaisesti muuttumattomina edellisen vahvistetun verotuksen jälkeen

Lisätiedot

Kuulusteltavan kannanotot

Kuulusteltavan kanta kirjalliseen menettelyyn:

SUOSTUN KIRJALLISEEN MENETTELYYN. ASIA KÄSITELLÄÄN OIKEUDESSA ILMAN HENKILÖKOHTAISTA LÄSNÄOLOANI.

MINULLE ON ANNETTU TIETO SUOSTUMUKSENI MERKITYKSESTÄ JA SEN PERUUTTAMISEN MAHDOLLISUUDESTA (ETL 1:2.4 4. KOHTA, EPA 1:2.1 10. KOHTA)

Kuulusteltavan kanta sovitteluun:

Kuulustelun pääsisällö

EN KIISTÄ ILMOITUKSEN OIKEELLISUUTTA

Kuulustelun päättymisaika: 09.06.2021 11:45

Mirva Lahti

5650/R/32/21

5.

Luettu, annettu tarkastettavaksi ja hyväksyty

Kuulustelija / Vakuudeksi

Kuulustelutodistaja

Muut läsnäolijat

LIITTEET

1. Anastusilmoitus

Tuomas Montonen
vanhempi rikoskonstaapeli

SALASSA PIDETTÄVÄ

JulkL (621/1999) 24.1 §:n 26 k

Ostasto (vast) ja paikka §:n k

5650/R/32/21

Liite 7

ANASTUSILMOITUS

Pvm 9.6.2021

Rauma

Asianomistaja	Liikkeen toimintilja OK / Kenla Prisma		Asianomistaja suostuu RV-menettelyyn	
	Rähealstruta MIKKONEN Lami			
Tapahtumapaikka	Muumala		Pvm ja klo 9.6.21 klo. 11.00	
Kiinniottopaikka	Kassalinja		Pvm ja klo - - -	
Tietoja anastetusta omaisuudesta	Tavaran nimike	Määrä	kpl hinta	Yhteensä €
	Zoo York - huppari	2	29.95€	59.90€
	House T-paita	1	9.90€	9.90€
	Zoo York - pitkähihaisten paita	1	12.95€	12.95€
				Yhteensä € 82.75€
Selostus asiasta	Anastustapa, mistä otettu, miten, mihin otettu jne.			
	Kerasi myymälästä vaatteita ja poisti niistä haljttimet. Laittoi vaatteet reppuun ja poistui kassalinjojen ohi maksamatta.			
Tietoja kiinniotetusta	Tavara saatiin takaisin	Myyntikunto	Kiinniotettava käytetty	
	☒ Kyllä ☐ Ei	☐ Kunnossa ☒ Turmeltunut	☐ Väkivaltaisesti ☒ Ei	☒ Päihtynyt
	Sukunimi ja etunimet	Kivellä		Henkilötunnus
	2AHTI Mirva Anneli	Rauma		150674-1010
	Osoite (katuosoite)	Ammatti/Arvo	Syntymäpaikka	
Postinumero	Postitoimipaikka	Työpaikka/Koulu ja luokka		
26100	Rauma			
Henkilöllisyys todettu	Holhooja			
☐ Henkilötodistus/ Ajokortti	Holhoojan osoite ja puh. nro			
Muu asiakirja	nro ☒ Ei todettu			
Mukana olleet	Nimet, synt. aika, osoite, puh. nro ja holhoojan nimi			
Ilmoittaja	Suku- ja etunimet/työpaikka* Lehtonen Jari / Securitas Oy			
Kiinniottaja	Suku- ja etunimet/työpaikka* Myymäla-vahtimestari ☒ Myymäläetsivä ☐			
Todistajat	Suku- ja etunimet, ammatti, osoite ja puhelin			
Vaatimukset	Asianomistaja esittää korvausvaatimuksen			
	☒ Kyllä ☐ Ei			
Toimenpiteet	Ilm. poliisille	Ilm. vanhemmille	Muu toimenpide	
	☒ Kyllä ☐ Ei	☐ Kyllä ☐ Ei		
*) Huom. Milloin tapaus annetaan VIRANOMAISILLE - lisätään lomakkeen kääntöpuolelle ilmoittajan ja/tai kiinniotajan täydet henkilötiedot		Ilmoittajan allekirjoitus Jari Lehtonen		

L607921009

TARKASTUSLISTA

Palauta lista jutun yhteydessä tutkinnanjohtajalle

Rikosilmoitusnumero: 5650/R/33/21

Epäilty: PELAMO, Jiri Jaakko

Rikosnimike: Rattijuopumus, huumausaineen käyttörikos

Tutkinnan aloituspäivämäärä	14.6.2021
ATJ Syöttö tehty ja rikosnimike vastaa ilmoitusta	☐ Ei liity juttuun ☒ Kyllä ☐ Ei
REKISTERÖITY	☐ Rekisteröity aiemmin ☒ Kyllä ☐ Ei
OTETTU DNA	☐ Otettu aiemmin ☒ Kyllä ☐ Ei
OMAISUUS	☒ Ei liity juttuun
ETSINTÄKUULUTETTU	☐ Kyllä ☐ Ei
JUTUSSA OLEVAT PAKKOKKEINOT Henkilöön liittyvät: <u>HKY</u> <u>HUP</u> Omaisuuteen liittyvät: <u>PAP</u> <u>PAI</u> Oikeudelle:	
TEK TULOSTETTU	☒ Ei liity juttuun ☐ Kyllä ☐ Ei
LUOKITELTU	☒ Kyllä ☐ Ei
Rikoshyöty	☒ Jutussa ei ole rikoshyötyä
VARTIJA-, JÄRJESTYKSENVALVOJA- JA TURVASUOJAAKORTTI: Vartijakortti: ☐ Kyllä ☒ Ei Järjestyksenvalvojakortti: ☐ Kyllä ☒ Ei Turvasuojajakortti: ☐ Kyllä ☒ Ei	
ASELUVAT: Epäillyllä on aseenkantolupa:	☐ Kyllä ☒ Ei

02.07.2021

5650/R/33/21

Asia:

- 1 RATTIJUOPUMUS
MA 14.06.2021/14.06
RAUMA
- 2 HUUMAUSAINEN KÄYTTÖRIKOS
MA 14.06.2021/14.06
RAUMA

Tapahtuma-aika: MA 14.06.2021/14.06
Paikkakunta: RAUMA

Rikoksesta epäilty :

PELAMO, JIRI JAAKKO

01.03.1993

ASIA: 1 02.07.2021 MONTONEN, TUOMAS
VANHEMPI RIK.KONST.

Lähetetty syyttäjälle

ASIA: 2 02.07.2021 MONTONEN, TUOMAS
VANHEMPI RIK.KONST.

Lähetetty syyttäjälle

RAUMA

02.07.2021

Lisätietoja:

Tuomas Montonen
vanhempi rikoskonstaapeli

Päätöksestä on ilmoitettu

- Asianomistaja
- Rikoksesta epäilty
- Muu

Rikoksesta epäilty Sukunimi etunimet syntymäaika, ulkomaalaisen kansalaisuus	Rikos tai tapahtuma rikosnimike/tapahtuma tapahtumapaikka ja -aika	Lisämerkintä nuori henkilö, pidätettynä, vangittuna, haastettu
PELAMO, Jiri Jaakko 1.3.1993	1. Rattijuopumus Raumalla 14.6.2021 2. Huumausaineen käyttörikos Raumalla 14.6.2021	Ajokiellossa Pöytäkirja osittain <div style="border: 2px solid red; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;"> <p style="text-align: center; color: red; font-weight: bold; margin: 0;">SALASSA PIDETTÄVÄ</p> <p style="text-align: center; color: red; margin: 0;">Julkl (621/1999) 24.1 §:n <u>25</u> k</p> <p style="text-align: center; color: red; margin: 0;">L (___ / ___) §:n ___ k</p> </div> <p>- Salassa pidettävät kohdat merkitty hakasulkein sivuilla 4 ja 7</p>

Asianomistajan nimi		
<div style="position: absolute; top: 10px; left: 10px; color: blue; font-size: 1.2em;">NOPEA</div> <div style="text-align: right; margin-top: 20px;"> ☐ Jatkuu </div>		
☐ Sovitteluun ☒ Kirjalliseen menettelyyn:		
Suostumuksen ja vastauksen määröpäivä: _____ Tuomion antopäivä ja -aika: _____ Pääkäsittelevä päivä ja -aika: _____		
Lisätietoja	Voimassa olevat pakkokeinot, alkamispäivämäärä ☐ takavarikko ☐ jäljentäminen ☐ vakuustakavarikko ☐ matkustuskielto ☐ _____ ☒ pöytäkirjassa on liitteitä 3 kpl	
Virallisen syyttäjän nimi (merkitään mikäli syyttäjä on erikseen määrätty)		
Viite	Viitataan esitutkintapöytäkirjaan nro	Rikoksesta epäilty
☐ Jatkuu		

 SM-2001-01901/TU-42
428.184.02.008/01.06.2020

RIKOSTUTKINTA 8 RAUMA

02.07.2021

5650/R/33/21

Ilmoitustiedot:

Tutkija:	MONTONEN, TUOMAS	0295449082
Tutkija:	ANTTILA, JANI	0295417757
Ilmoitusaika:	14.06.2021	
Vastaanottaja:	MONTONEN, TUOMAS	
Ilmoitustapa:	HENKILÖKOHTAISESTI	

Asianimike:

- 1 RATTIJUOPUMUS
Kuljetti moottorikäyttöistä ajoneuvoa käytettyään huumausainetta niin, että hänen veressään oli ajon aikana tai ajon jälkeen käytetyn huumausaineen vaikuttavaa ainetta tai sen aineenvaihduntatuotetta. Lkm: 1
MA 14.06.2021/14.06
RAUMA
- 2 HUUMAUSAINEEN KÄYTTÖRIKOS
Piti hallussaan laittomasti omaa käyttöä varten vähäistä määrää huumausainetta.
Lkm: 1
MA 14.06.2021/14.06
RAUMA

Tapahtuma-aika:	MA 14.06.2021/14.06
Tapahtumaosoite:	PYYNPÄÄNKATU
Paikkakunta:	684/RAUMA

Rikoksesta epäilty :

Nimi:	PELAMO, JIRI JAAKKO	01.03.1993
Asia:	1, 2	
Ajokortti/myöntänyt:	B/LOUNAIS-SUOMEN POLIISILAITOS	
Myöntänyt valtio:	SUOMI	
Haltuunotto:	Saatiin poliisin haltuun	
Puhalluskoe/huumepikatesti:		
Alkometri:	14.06.2021/14.06	0.00 o/oo
Huumepikatesti:	14.06.2021/14.10	AMFETAMIINI/ METAMFETAMIINI, KANNABIS

Selostus:

RAUMA. Jiri Pelamon epäillään syylistyneen rattijuopumukseen ja huumausaineen käyttörikokseen.

Partio 140 Anttila/Montonen pysäytti Pyympäänkadulla henkilöauton RFF-123, joka ajoi poikkeuksellisen hitaasti ja epävarmasti aivan tien oikeassa reunassa. Ajoneuvon kuljettajaksi ilmeni Jiri Pelamo. Pelamo puhalsi alkometriin 0 promillea, mutta Drugwipe 6S huumausainepikatesti näytti positiivista Amfetamiinille ja Kannabikselle. Pelamo kertoi käyttäneensä Amfetamiinia pari tuntia ennen ajoa.

Henkilöautoon RFF-123 tehtiin komisario Hiltulan määräyksellä paikanetsintä. Etsinnällä löytyi vähäinen määrä Kannabista.

Pelamo kuljetettiin Rauman poliisiasemalle, jossa ESA229 toimesta häneltä

otettiin verikoe.

Pelamolle annettiin tiedoksi poliisimiehen määräys väliaikaisesta ajokiellosta ja päätös väliaikaisen ajokiellon voimassa pitämisestä. Pelamon ajokortti otettiin poliisiin haltuun.

Pelamo kuulusteltiin ja rekisteröitiin, jonka jälkeen hän pääsi vapaaksi. Auton avaimet annettiin Pelamolle.

2.7.2021

Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion lausunnon mukaan Pelamon verestä on todettu muun muassa Amfetamiinia ja Kannabista.

Ajoneuvo:

RIKOKSEN TEKOVÄLINE

Luokka: HENKILÖAUTO
Rekisteritunnus: RFF-123
Merkki: PEUGEOT
Malli: 308
Väri: SININEN
Vuosimalli: 2005
Valmistenumero: 53975957HFED903853503
Vakuutusyhtiö: LÄHIVAKUUTUS
Kansallisuus: SUOMI

SALASSA PIDETTÄVÄ

Julkl (621/1999) 24.1 §:n 25 k

L (/) §:n k

Kuulustelupöytäkirja

suppeassa esitutkinnassa

ETptk:n sivun nro 4.
5650/R/33/21
Epäilty
Kuul. ptk:n sivun nro 1

Poliisilaitos	LOUNAIS-SUOMEN POLIISILAITOS	Kuulusteltavan asema	RIKOKSESTA EPÄILTY
Kuulustelupaikka	POLIISIAUTO 140	Rikosilmoitusnumero	5650/R/33/21
Rikos/tapahtuma	RATTIJUOPUMUS, HUUMAUSAINEEN KÄYTTÖRIKOS		

Kuulusteltavan henkilötiedot

Syntymäaika		Henkilöllisyys todettu	AJOKORTTI
Sukunimi	PELAMO	Etunimet	JIRI JAAKKO
Kansalaisuus	SF	Kotikunta	RAUMA
Ammatti	TYÖTÖN	Ajokorttiluokka	B

Puhallusaika (ja laitenro)	14.06.2021 KLO 14:06 (140)	Ajoneuvon merkki ja malli	PEUGEOT 308
Puhalluskoe	0 o/oo		
Ajoneuvon rekisterinumero	RFF-123		
Vakuutusyhtiö	LÄHIVAKUUTUS		

Kuulustelun alkuaika	14.06.2021 15:12
Kuulustelija	TUOMAS MONTONEN
Virkanimike	VANHEMPI RIKOSKONSTAPELI
Kuulustelukieli	SUOMI

Ilmoitukset

Ennen kuulustelua on ilmoitettu:

ASEMA ESITUTKINNASSA (ETL 4:9)

MISTÄ TEOSTA MINUA EPÄILLÄÄN (ETL 7:10.2)

OIKEUDESTA OLLA MYÖTÄVAIKUTTAMATTA RIKOKSEN SELVITTÄMISEEN, JOSTA MINUA EPÄILLÄÄN (ETL 4:3)

KIELELLISISTÄ OIKEUKSISTA (ETL 4:12 JA 4:13)

OIKEUDESTA KÄYTTÄÄ AVUSTAJAA (ETL 11:2)

Kuulustelukertomus

OLIN HETKI SITTEN LIIKKEELLÄ OMISTAMALLANI HENKILÖAUTOLLA RFF-123. PYYNPÄÄNKADULLA POLIISIT PYSÄYTTIVÄT MINUT. PUHALSIN ALKOMETRIIN NOLLAT, MUTTA HUUMEPIKATESTI NÄYTTI POSITIIVISTA KANNABIKSELLE JA AMFETAMIINILLE.
OLIN KÄYTTÄNYT AMFETAMIINIA SUONENSISÄISESTI PARI TUNTIA ENNEN AJOA. KANNABISTA OLEN VIIMEKSI POLTTANUT MUUTAMA PÄIVÄ SITTEN. AUTOSTANI LÖYTYI ETSINNÄLLÄ 2,4 GRAMMAA KANNABISTA, JOKA ON MINUN. OLEN OSTANUT SEN NOIN VIIKKO SITTEN OMAA KÄYTTÖÄ VARTEN. EN HALUA SEN ENEMPÄÄ KERTOA MISTÄ OLEN KYSEISET AINEET HOMMANNUT.
MINUT ON NYT MÄÄRÄTTY VÄLIAIKAISEEN AJOKIELTOON JA OLEN SAANUT TIEDOKSI PÄÄTÖKSEN AJOKIELLON VOIMASSAPITÄMISESTÄ. MINULLA EI OLE SIIHEN MITÄÄN LAUSUTTAVAA.
TUNNUSTAN SYYLLISTYNEENI RATTIJUOPUMUKSEEN KULJETTAMALLA HENKILÖAUTOA RFF-123 HUUMAUSAINEIDEN VAIKUTUKSEN ALAISENA, MIKÄLI VERIKOKEEN TULOS NIIN OSOITTA. TUNNUSTAN MYÖS HUUMAUSAINEEN KÄYTTÖRIKOKSEN, KOSKA OLEN KÄYTTÄNYT AMFETAMIINIA JA KANNABISTA. LISÄKSI OLEN PITÄNYT VÄHÄISEN MÄÄRÄN KANNABISTA HALLUSSANI.
OLEN VIIMEKSI EILEN KÄYTTÄNYT MYÖS DIAPAMIA, JOHON MINULLA ON VOIMASSAOLEVA RESEPTI.
SUOSTUN ASIASSA KIRJALLISEEN MENETTELYYN.

Päiväsakon suuruuteen vaikuttavat tiedot

Elatusvelvollisuustietoni ovat pysyneet muuttumattomina edellisen vahvistetun verotuksen jälkeen

Tulotietoni ovat pysyneet olennaisesti muuttumattomina edellisen vahvistetun verotuksen jälkeen

Lisätiedot

5650/R/33/21

5.

Kuulusteltavan kannanotot

Kuulusteltavan kanta kirjalliseen menettelyyn:

SUOSTUN KIRJALLISEEN MENETTELYYN. ASIA KÄSITELLÄÄN OIKEUDESSA ILMAN HENKILÖKOHTAISTA LÄSNÄOLOANI.

MINULLE ON ANNETTU TIETO SUOSTUMUKSENI MERKITYKSESTÄ JA SEN PERUUTTAMISEN MAHDOLLISUUDESTA (ETL 1:2.4 4. KOHTA, EPA 1:2.1 10. KOHTA)

Kuulusteltavan kanta sovitteluun:

Kuulustelun pääsisältö

EN KIISTÄ ILMOITUKSEN OIKEELLISUUTTA

Kuulustelun päättymisaika: 14.06.2021 15:30

Luettu, annettu tarkastettavaksi ja hyväksytyy

Jimi Petros

Kuulustelija / Vakuudeksi

100000 @TD Tuomas Martonen

Kuulustelutodistaja

Muut läsnäolijat

TAKAVARIKKOMERKINNÄT

Ajoneuvosta RFF-123 takavarikoitiin 2,4 grammaa Kannabista. Kannabis toimitetaan keskusrikospoliisille hävitettäväksi.

REKISTERÖINTIMERKINNÄT

Jiri Pelamo rekisteröitiin poliisin tuntomerkkirekisteriin ja otettiin DNA.

MUUT MERKINNÄT

Jiri Pelamolle annettiin 14.6.2021 tiedoksi poliisimiehen määräys väliaikaisesta ajokiellosta ja päätös ajokiellon voimassa pitämisestä.

Jiri Pelamolle on suoritettu 14.6.2021 pakkokeinolain 6:3 §:n nojalla poliisin määräyksestä verikoe, jonka kustannuksen 8 euroa Satakunnan pelastuslaitos on laskuttanut Lounais-Suomen poliisilaitokselta."

LIITTEET

1. Keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion lausunto 2222/1/21-002
2. Päihdetutkimuslomake C
3. Pöytäkirja paikanetsinnästä

Tuomas Montonen
vanhempi rikoskonstaapeli

SALASSA PIDETTÄVÄ

JulkL (621/1999) 24.1 §:n 25 k
KESKUSRIKOSPOLIISI §:n k

LAUSUNTO

2.7.2021

Tutkimuksen tilaaja: Lounais-Suomen poliisilaitos Eerikinkatu 40-42 20101 TURKU	Tutkimusaineiston vastaanotto pvm: 16.6.2021
	Ilmoituksen numero 5650/R/33/21
	Pyynnön numero 5650/R/33/21/HUP/1

Pyydytetyt tutkimukset /
tuotteet

Muut huumaavat aineet

Alihankinta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Oikeustoksikologiayksikkö
PL 30
00271 HELSINKI

~~SALASSA PIDETTÄVÄ~~
~~Suojaustaso IV~~
~~JulkL (621/1999) 24.1 §:n 3 k~~
~~L () §:n k~~

Kumoettu 2.7.2021 TM

Tutkittavan nimi

PELAMO JIRI JAAKKO (010393)

Rikostekniseen laboratorioon toimitettu tutkimusaineisto

Näytetunnus	Näyteputki	Näytteenottoaika	Näytelaji
1355621	1	14.6.2021 15.05	veri
1355621	2	17.6.2021 15.05	veri

Tutkimustulokset

Näyteputki	Todettu aine	Tulos	Hoitoalue (#)	Lisäselvitys
1-2	diatsepaami	0,03 mg/l	0,2-1 mg/l	Dp, H, RL
	tetrahydrokannabinoli (THC)	3,8 ng/ml	-	H
	karboksitetrahydrokannabinoli (THC-COOH)	9 ng/ml	-	Ha, Tav
	amfetamiini	0,2 mg/l	-	Ha

Lisäselvitykset

- Dp Suomessa on myyntilupa Diapam-nimisellä reseptilääkevalmisteella, jonka vaikuttavana aineena on diatsepaami.
- H Todettu aine on huumausainelain (373/2008) nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen (543/2008) mukaan huumausainetta.
- Ha Todettu aine on huumausainelain (373/2008) nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen (543/2008) mukaan huumausainetta tai sen aineenvaihduntatuotetta.
- RL Todettu aine on reseptilääke, joka on sisällynyt tapahtumahetkellä voimassa olevaan Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen päätökseen lääkeluettelosta.
- Tav Todettu aine on kannabiksen vaikuttavan aineen tetrahydrokannabinolin (THC) aineenvaihduntatuote, joka ei ole biologisesti aktiivinen.

Lisätietoja

Tässä lausunnossa ilmoitetut tulokset koskevat Rikosteknisen laboratorion vastaanottamaa tutkimusaineistoa.

Dokumentin saa kopioida vain kokonaisuudessaan.

Näytteiden loppukäsittely Näyte toimitettu alihankkijalle, joka vastaa näytteen hävittämisestä 4 kk kuluttua näytteen vastaanottamisesta.

Tutkimusmenetelmät GC-MS, LC-MS
Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (T077) akkreditoitu testausmenetelmä
Lisätietoa tutkimusmenetelmistä on saatavilla RTL-netistä tai Rikosteknisestä laboratorion erikseen pyydettyäessä.

Korvattava tutkimuskustannus (##) 105 €

Lisätietoja akkreditoinnista Akkreditoinnilla tarkoitetaan kansainvälisiin kriteereihin perustuvaa menettelytapaa, jonka avulla toimielimen pätevyys tuottaa tutkimustuloksia ja johtopäätöksiä on luotettavasti todettu. Akkreditointi kuuluu European co-operation for Accreditation (EA) monenkeskiseen tunnustamissopimukseen EA MLA. Akkreditoituun pätevyysalueeseen sisältyvät tutkimusmenetelmät ovat nähtävissä verkkosivuilta www.finas.fi.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on FINAS-akkreditointipalvelun akkreditoima testauslaboratorio T077, akkreditointivaatimus SFS-EN ISO/IEC 17025.

Rikostekninen laboratorio on FINAS-akkreditointipalvelun akkreditoima testauslaboratorio T079, akkreditointivaatimus SFS-EN ISO/IEC 17025. Lausunnon laatiminen sisältyy akkreditoinnin piiriin.

Yhteydenotot

Keskusrikospoliisin Rikosteknisen laboratorion lausunto ei ole yksittäisen henkilön vaan viranomaisen antama asiantuntijalausunto. Mikäli tutkinnanjohtaja, syyttäjät tai asianosaiset haluavat pyytää lausunnosta lisätietoja tai muita selvityksiä, pyydämme olemaan yhteydessä ko. tutkimusalueen päivystäjään (yhteystiedot edellä). Asianosaisten yhteydenottojen tulee kuitenkin tapahtua tutkinnanjohtajan tai syyttäjän kautta. Tutkimusalueen päivystäjään tulee olla yhteydessä myös silloin, kun laboratorion asiantuntija halutaan kutsua oikeuteen todistamaan.

(#) Hoitoalueella tarkoitetaan kirjallisuuden perusteella lääkeaineiden tavanomaisia pitoisuuksia hoidollisilla annoksilla.

(##) Valtioneuvoston asetus 862/2004, 6§

Viranomaisen täyttää

Tutkittavan nimi	PELAMO, Jiri Jaakko				
Rikositilasto numero	5650/R/33/21				
Syntymäaika	1.3.1993				
Sukupuoli	☒ Mies	☐ Nainen			
Oliko tutkittava kuljettaja	☒ Kyllä	☐ Ei	☐ Ei tietoa		
Ajoneuvon laatu/ liikennemuoto	☒ Henkilöauto	☐ Kuorma-auto	☐ Pakettiauto	☐ Linja-auto	☐ Erikoisauto
	☐ Moottoripyörä	☐ Mopo	☐ Traktori	☐ Polkupyörä	☐ Vesiliikenne
	☐ Raideliikenne	☐ Ilmailiikenne	☐ Jalankulkija	☐ Muu ajoneuvo	
Kiinnijoutumisen syyt	☐ Ylinopeus	☐ Väärä valojen käyttö	☐ Muu liikenne rikkomus		
	☒ Ajotapa	☐ Ratsia	☐ Ilmianto	☐ Muu syy	☐ Rikos

AJOTAPAA, AJONEUVOA, SÄÄTÄ JA KULKUVÄYLÄÄ KOSKEVAT HAVAINNOT

Ajotapa	☐ Ei omia havaintoja	☐ Varma	☒ Epävarma	☒ Sopimaton nopeus
	☐ Mutkittava, poikkeama suorasta linjasta metriin saakka.			
	☐ Poikkeamien lukumäärä kpl metrin havainto-osuudella.			
	☐ Etuajo-oikeuden loukkaus ☐ Muuta huomiota herättävää			
Ajoneuvon laitteiden hallinta	☐ Alikierroksilla ajo, nykimistä	☐ Epävarma vaihteiden käyttö		
	☐ Moottorin ulvottaminen	☐ Muuta		
Ajoneuvon puutteet ja viat	☒ Ei ☐ Kyllä, mitä			
Sää ja valaistus	☐ Vesisade	☐ Kova tuuli/myrsky	☐ Lumi/räntäsade	☐ Sumu
	☒ Päivänvalo ☐ Hämärä ☐ Pimeä			
Ajorata	☒ Hyvä	☐ Huono	☐ Tietyö	☐ Hyvä valaistus
	☐ Kuiva ☐ Märkä ☐ Jäinen/luminen			

PYSÄYTTÄMISEN JA KOHTAAMISEN AIKANA TEHDYT HAVAINNOT

Reaktiokyky	☐ Normaali	☒ Hidastunut	☐ Erittäin hidas	
Fyysiset poikkeavuudet	☐ Ei ole	☐ Hikoilu	☐ Vapina	☐ Oksentaminen
	☒ Levottomuus			
Ulkoinen olemus	☒ Siisti	☐ Epäsiisti	☐ Suttuinen	
Puhe	☒ Selvää	☐ Sopertelevaa	☐ Puuroutunutta	☐ Sammaltavaa
Osa suomea tai ruotsia	☒ Kyllä	☐ Ei	☐ Puutteellisesti	
Puhuteltavuus, ajan ja paikan taju	☒ Ajan ja paikan taju selkeä	☐ Uninen	☐ Herää helposti	☐ Syvässä unessa/tajuton
	☐ Sekava			
Mieliala, käytös	☒ Rauhallinen, hallittu	☐ Kiihtynyt	☐ Hyökkäävä	☐ Tuttavallinen
	☐ Suhteettoman hilpeä	☐ Tylsistynyt	☐ Uhitteleva	☐ Ilkuinen
Ajoneuvosta nouseminen	☐ Normaali	☒ Tasapainohäiriöitä	☐ Joutuu ottamaan tukea ajoneuvosta	
Kävely	☐ Varmaa	☐ Laahaavaa	☐ Huojuvaa	☒ Tasapainohäiriöitä
Silmät	☒ Ei poikkeavaa	☐ Sidekalvot punoittavat	☐ Vetiset, kiiltävät	☐ Levottomat
Pupillit	☒ Normaalit	☐ Laajentuneet	☐ Pistemäiset	Oikea n. mm Vasen n. mm
Pupillien reagointi valoon	☐ Hitaasti	☐ Nopeasti		
Nystagmus	☐ Nykivä liike	☒ Ei todettu nykimistä		
Valaistusolosuhteet tutkintapaikalla	☒ Päivänvalo	☐ Hämärä	☐ Yö, katuvalaistus	☐ Yö, huonevalaistus
	☐ Muu, mikä			
Huomiota herättävä käyttäytyminen	☒ Ei muuttunut tutkimusten aikana ☐ Lisääntyi tutkimusten aikana ☐ Väheni tutkimusten aikana			
Puhallus	☒ Kyllä klo 14.06	Tulos	0 ‰	
	☐ Ei	☐ Ei voida suorittaa	☐ Kieltäytyi	
Todetut positilviset sylkitesitit	☒ amfetamiini	☒ THC	☐ bentsodiatsepiini	☐ opiaatit
	☐ kokaiini			

KULJETTAJAN KYKY TEHTÄVÄN VAATIMIIN SUORITUKSIIN

	☐ Ei ole huonontunut	☒ On huonontunut	☐ On tuntuvasti huonontunut
	Koe alkoi klo 14.11 Koe päättyi klo 14.18		
Muut havainnot mm. haltuunotetut aineet			
Allekirjoitus	Pvm 14.6.2020	Allekirjoitus, virka-asema ja nimenselvennys vrk Tuomas Montonen	

LOUNAIS-SUOMEN
POLIISILAITOS

PÖYTÄKIRJA PAIKANETSINNÄSTÄ (PAI)

SIVU 1 (3)
5650/R/33/21/PAI/1

02.07.2021

Tutkinnanjohtaja /
Tutkijat:

T. MONTONEN, VANHEMPI RIK.KONST.

Rikos/ Tapahtuma:

RATTIJUOPUMUS

Kuljetti moottorikäyttöistä ajoneuvoa käytettyään huumausainetta niin, että hänen veressään oli ajon aikana tai ajon jälkeen käytetyn huumausaineen vaikuttavaa ainetta tai sen aineenvaihduntatuotetta.

MA 14.06.2021 /14.06

RAUMA

HUUMAUSAINEN KÄYTTÖRIKOS

Piti hallussaan laittomasti omaa käyttöä varten vähäistä määrää huumausainetta.

MA 14.06.2021 /14.06

RAUMA

Rikoksesta epäilty :

PELAMO, JIRI JAAKKO

01.03.1993

Kohdehenkilö:

PELAMO, JIRI JAAKKO

01.03.1993

Kohdepaikka:

HENKILÖAUTO RFF-123

TOIMITUSTIEDOT:

Aika:

MA 14.06.2021/14.20

Paikka:

PYYNPÄÄNKATU

Kulku:

PÄÄTÖKSELLÄ, KERROTTU ETSINNÄN TARKOITUS JA ILMOITETTU OIKEUDESTA SAADA PYYNNÖSTÄ PÄÄTÖKSEN JÄLJENNÖS (PakkokeinoL 8:15.1)

SUORITETTIIN PAIKANETSINTÄ EM. KOHTEESSA

TAKAVARIKOITIIN LUETTELOON MERKITYY ESINE, OMAISUUS, ASIAKIRJA TAI DATA (PakkokeinoL 7:1)

Pelamo oli läsnä etsintää suoritettaessa.

Määräyksen antaja:

K. HILTULA, KOMISARIO

Suorittaja:

T. MONTONEN, VANHEMPI RIK.KONST.

Todistaja:

J. ANTTILA, YLIKONSTAPELI

Muut läsnäolleet:

PELAMO JIRI

Perustelut:

TAKAVARIKOITAVAN ESINEEN TAI OMAISUUDEN LÖYTÄMINEN (PakkokeinoL 8:4)

SELLAISEN SEIKAN TUTKIMINEN, JOLLA VOI OLLA MERKITYSTÄ RIKOKSEN SELVITTÄMISESSÄ (PakkokeinoL 8:4)

ESINETTÄ, OMAISUUTTA, ASIAKIRJAA TAI DATAA VOIDAAN KÄYTTÄÄ TODISTEENA RIKOSASIASSA (PakkokeinoL 7:1)

LOUNAIS-SUOMEN
POLIISILAITOS

PÖYTÄKIRJA PAIKANETSINNÄSTÄ (PAI)

SIVU 2 (3)
5650/R/33/21/PAI/1

02.07.2021

Jiri Pelamo epäillään rattijuopumuksesta ja huumausaineen käyttökokeesta. Ajoneuvoon suoritettiin paikanetsintä huumavien aineiden löytämiseksi.

Päätös:

VAHVISTAN SUORITETUN PAIKANETSINNÄN, TAKAVARIKOITUA, JÄLJENNETTYÄ TAI HALTUUNOTETTUA OMAISUUTTA KOSKEVIA PÄÄTÖSTIETOJA ON OMAISUUSLUETTELOSSA.

RAUMA

14.06.2021

K. HILTULA
KOMISARIO

LOUNAI-SUOMEN
POLIISILAITOS

PÖYTÄKIRJA PAIKANETSINNÄSTÄ (PAI)

SIVU 3 (3)
5650/R/33/21/PAI/1

02.07.2021

OMAIUUUSLUETTELO (PAI)

Järjestysnumero: 1
HUUMAUSAINEIDEN JATKOAINEET
KANNABIS

Määrä 1 2,4 G
Auton RFF-123 hansikalojesta minigripi-pussissa 2,4 grammaa
Kannabista. Punnittu ilman pussia.

Säilytyspaikka: TUTKIJA

Aloituspäätös:	14.06.2021	K. HILTULA	TAKAVARIKKO
Lopetuspäätös:	14.06.2021	K. HILTULA	HÄVITETTÄVÄ
Lopetustoimenpide:	14.06.2021	T. MONTONEN	KESKUSRIKO SPOLIISILL E

Huomautuksia:

Muita tietoja: Aineet lähetetty Keskusrikospoliisille, jonka toimesta ne hävitetään.